

ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACTIUNE LOCALA SIRET-MOLDOVA
C.I.F. 33282692 SEDIUL: COMUNA LESPEZI, JUDEȚUL IAȘI
galsiretmoldova@gmail.com

SECTIUNEA I	
A. Metodologie de aplicat pentru verificarea condițiilor de eligibilitate Măsura 3- Investiții pentru exploatații agricole.	
1.Verificarea eligibilitatii solicitantului	
DOCUMENTE DE PREZENTAT	PUNCTE DE VERIFICAT IN DOCUMENTE
<p>1. Cererea de finanțare se află în sistem (solicitantul a mai depus același proiect în cadrul altei măsuri din PNDR)?</p> <p>Doc. 1 Studiul de Fezabilitate</p> <p>Cererea de finanțare</p> <p>Doc.3. Documente pentru terenurile și/sau clădirile aferente realizării investițiilor</p> <p>1. Verificarea se face în Registrul electronic al aplicațiilor, pe câmpul CUI.</p> <p>- se va bifa „NU” - pentru cerere de finanțare noua – CF nu figurează cu statut completat în Registrul electronic iar condiția de eligibilitate este îndeplinită.</p>	<p>- se va bifa „DA” – pentru cererea de finanțare care a mai fost depusă în cadrul aceleiași sesiuni continue și nu are cerere de retragere și se declară astfel neeligibilă.</p> <p>Sau</p> <p>Pentru cererea de finanțare cu statutul „S” se verifică dacă solicitantul a depus aceeași cerere de finanțare (a nu se confunda cu tip de activitate sau investiție). Dacă se constată că a mai depus aceeași cerere de finanțare, cererea se declară neeligibilă.</p> <p>Se verifică codul CAEN și amplasamentul propus în Cererea de Finanțare, Studiul de fezabilitate și documentul pentru amplasamentul investiției (teren și/sau clădire) pentru a verifica dacă solicitantul a depus aceeași cerere de finanțare</p> <p>- se va bifa „NU” dacă a depus o cerere de finanțare diferită, îndeplinindu-se astfel condiția de eligibilitate.</p> <p>Dacă cererea de retragere a fost aprobată, atunci se poate redepune o singură dată în cadrul aceleiași sesiuni continue.</p>

	<p>Dacă a depus aceeași cerere de finanțare (a nu se confunda cu tip de activitate sau investiție) în cadrul aceleiași sesiuni (nu are cerere de retragere) cererea este neeligibilă.</p> <p>Dacă cererea de finanțare se regăsește în registrul electronic cu statutul de "R" - Neconforma (nefinanțată) - punctajul calculat de expert < pragul de calitate lunar - solicitantul poate redepona cererea de finanțare o singură dată în cadrul aceleiași sesiuni continue de depunere.</p> <p>Dacă în Registrul electronic statutul nu este completat, atunci este o cerere de finanțare nouă și se va realiza verificarea.</p>
<p>2. Solicitantul este înregistrat în Registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR?</p>	<p>2. Expertul verifică dacă solicitantul este înscris cu debite în Registrul debitorilor pentru SAPARD și FEADR, aflat pe link-ul \\alpaca\Debite.</p> <p>Dacă solicitantul nu este înscris în Registrul debitorilor, expertul va bifa "NU", iar această condiție de eligibilitate este îndeplinită.</p> <p>Dacă solicitantul este înscris în Registrul debitorilor, expertul va bifa caseta "DA", caz în care cererea de finanțare este eligibilă în această etapă, urmând a se efectua verificarea achitării integrale a datoriei față de AFIR, inclusiv a dobanzilor și majorărilor de întârziere, la semnarea contractului de finanțare.</p>
<p>3. Solicitantul are un proiect selectat pentru finanțare în aceeași sesiune continuă, dar nu a încheiat contractul cu AFIR, deoarece nu a prezentat în termen dovada cofinanțării solicitată prin Notificarea privind selectarea cererii de finanțare și semnarea contractului de finanțare?</p>	<p>3. Expertul verifică în registrele sesiunii dacă: solicitantul figurează cu una sau mai multe cereri de finanțare selectate;</p> <p>Dacă solicitantul nu figurează cu alte cereri de finanțare în sistem, expertul bifează "NU" și această condiție este îndeplinită.</p> <p>Dacă solicitantul figurează cu alte cereri de finanțare, expertul verifică în registrele electronice și în <i>Notificarea beneficiarului privind selectarea Cererii de Finanțare</i> încărcată în SPCDR dacă solicitantul se află în termenele de depunere a dovezii privind cofinanțarea. Dacă solicitantul se încadrează în termenele din <i>Notificare</i>, condiția de eligibilitate este îndeplinită și expertul bifează "NU".</p> <p>În situația în care solicitantul a fost selectat și nu a prezentat în termen dovada cofinanțării, expertul bifează "DA" iar cererea de finanțare este declarată neeligibilă.</p>

<p>4. Solicitantul și-a însușit angajamentele luate în Declarația pe proprie răspundere F, aplicabile proiectului?</p>	<p>4. Expertul verifica în Cererea de finanțare dacă sunt bifate căsuțele aferente punctelor existente în Declarațiile pe proprie răspundere, dacă Declarația F este datată, semnată/ștampilată. În caz contrar,expertul solicită acest lucru prin Fișa de informații suplimentare și doar în cazul în care solicitantul refuză să își asume angajamentele corespunzătoare proiectului, expertul bifează nu,motivează poziția sa în liniile prevăzute în acest scop la rubrica „Observatii” iar această condiție se consideră neîndeplinită.</p>
<p>5. Solicitantul are în implementare proiecte în cadrul uneia dintre măsurile 141, 112, 411141, 411112 aferente PNDR 2007 – 2013 sau are proiect depus submăsura 6.1 sau 6.3 din PNDR 2014-2020 sau măsurile M2 și M4 din cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală și nu i s-a acordat încă cea de-a doua tranșă de plată?</p>	<p>1.5. Expertul verifică Declarația pe propria răspundere a beneficiarului (Declarația F din CF) ca nu are proiecte în implementare pe măsurile 141, 112, 411141, 411112, aferente PNDR 2007 – 2013 (în sensul că nu a primit ce-a de-a doua tranșă de plată din suma forfetară) sau și în Registrul electronic al aplicațiilor dacă solicitantul are proiect depus pe submăsura 6.1 sau 6.3 din PNDR 2014-2020 sau măsurile M2 și M4 din cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală.</p> <p>Dacă DA, aceasta este condiție de neeligibilitate, se menționează în rubrica Observații dar se continuă evaluarea tuturor criteriilor de eligibilitate pentru ca la final solicitantul să fie înștiințat de toate condițiile neîndeplinite (dacă este cazul).</p> <p>Dacă NU, cererea de finanțare se consideră eligibilă din acest punct de vedere și se continuă verificarea eligibilității.</p>
<p>6. Solicitantul nu trebuie să fie în dificultate, în conformitate cu legislația în vigoare</p>	<p>6. Expertul verifica în Cererea de finanțare dacă beneficiarul și-a asumat punctul 9 din Declarații pe proprie răspundere F.</p> <p>Dacă solicitantul și-a asumat Declarația pe propria răspundere F, expertul va bifa “NU”, iar această condiție de eligibilitate este îndeplinită.</p> <p>Dacă solicitantul nu și-a asumat Declarația pe propria răspundere F, expertul va bifa caseta “DA”, iar cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă.</p>

2.Verificarea conditiilor de eligibilitate

EG1 - Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili

DOCUMENTE PREZENTATE	PUNCTE DE VERIFICAT ÎN CADRUL DOCUMENTELOR PREZENTATE
-----------------------------	--

<p>10 a) Hotărâre judecătorească definitivă pronunțată pe baza actului de constituire și a statutului propriu în cazul Societăților agricole, însoțită de Statutul Societății agricole</p> <p>b) STATUT pentru Societatea cooperativă agricolă (<i>înființată în baza Legii nr. 1/ 2005</i>) și Cooperativa agricolă (<i>înființată în baza Legii nr. 566/ 2004,</i>) cu modificările și completările ulterioare și Composesoratele, obștile și alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor (menționate în <i>Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, cu modificările și completările ulterioare</i>), din care sa reiasa ca acestea se încadrează în categoria: societate cooperativa agricola , cooperativă agricolă sau fermier în conformitate cu art 7, alin (2¹) din OUG 3/2015, cu completările și modificările ulterioare;</p> <p>c) Document de înființare a Institutelor de Cercetare, – dezvoltare, precum și a centrelor, stațiunilor și unităților de cercetare-dezvoltare și didactice din domeniul agricol.</p>	<p>Se va verifica concordanța informațiilor menționate în paragraful B1 din cererea de finanțare cu cele menționate în Certificatul constator: numele solicitantului, adresa, cod unic de înregistrare/nr. de înmatriculare ;</p> <p>Se verifică dacă Certificatul constator emis de Oficiul Registrului Comerțului precizează codul CAEN conform activității pentru care solicită finanțare și existența punctului de lucru (dacă este cazul), iar prin interogarea serviciului RECOM on-line se verifică starea firmei (solicitantului) dacă acesta este în funcțiune sau se află în proces de lichidare, fuziune, divizare (Legea 31/1990, republicată), reorganizare judiciară sau insolvență, conform Legii 85/2014,.</p> <p>Pentru Societatea cooperativă agricolă (<i>înființată în baza Legii nr. 1/ 2005</i>), Cooperativa agricolă (<i>înființată în baza Legii nr. 566/ 2004,)</i> cu modificările și completările ulterioare și Composesoratele, obștile și alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor (menționate în <i>Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, cu modificările și completările ulterioare</i>), se va verifica dacă solicitantul are prevazut în Hotărârea judecătorească și/sau Statut, gradul și tipul/forma de: cooperativa agricola / societate cooperativa agricolă , respectiv se încadrează în categoria de fermier conform OUG 3/2015.</p> <p>În cazul solicitanților Grupuri de producători se verifică pe site-ul</p>
--	--

<p style="text-align: center;">Fișa măsurii 3 din SDL</p>	<p>www.madr.ro, în secțiunea Dezvoltare Rurala>>Grupurile de producători recunoscute, dacă acesta are Aviz de recunoaștere pentru grupurile de producători emis de MADR și se tipărește pagina cu rezultatul verificării).</p> <p>În cazul institutelor de cercetare-dezvoltare precum și a centrelor, stațiunilor și unităților de cercetare-dezvoltare și didactice din domeniul agricol, inclusiv universități având în subordine stațiuni de cercetare-dezvoltare și didactice se verifică în doc. 10 c) concordanța cu informațiile menționate în secțiunea B1 din cererea de finanțare.</p> <p>Se verifica daca beneficiarul se încadrează în categoria beneficiarilor eligibili cuprinși în Fișa măsurii 3.</p>
--	---

Dacă în urma verificării efectuate în conformitate cu precizările din coloana “puncte de verificat”, expertul constată că solicitantul se încadrează în categoria beneficiarilor eligibili pentru M3, bifează căsuța corespunzătoare categoriei reprezentată de solicitant și caseta “da” pentru verificare. În caz contrar se va bifa “nu”, criteriul fiind declarat neîndeplinit

EG 2 Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minim 4.000 SO (valoarea producției standard);

DOCUMENTE PREZENTATE	PUNCTE DE VERIFICAT ÎN CADRUL DOCUMENTELOR PREZENTATE
<p>1.a) Studiul de fezabilitate însoțit de Proiectul de plantare avizat de Stațiunea Viticolă (dacă este cazul)</p> <p>3.a) Documente solicitate pentru terenul agricol aferent plantațiilor de viță de vie</p>	<p>Expertul verifică corelarea informațiilor din documentul 1 cu cele din documentul 3.a) pentru proiectele referitoare la plantațiile de viță de vie pentru struguri de masă sau alte plantații și/sau IACS pentru celelalte culturi și/sau doc. 3c) pentru investiții de modernizare a exploatațiilor zootehnice, referitoare la tipul și dimensiunea exploatației</p>

<p>pentru struguri de masă existente/nou înființate și a altor plantații:</p> <p>a.1) . Copie după documentul autentificat la notar care atestă dreptul de proprietate asupra terenului și/ sau tabel centralizator emis de Primărie semnat de persoanele autorizate conform legii, conținând sumarul contractelor de arendare cu suprafețele luate în arendă pe categorii de folosință, perioada de arendare care trebuie să fie de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare și/ sau contractul de concesiune care să certifice dreptul de folosință al terenului cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare.</p> <p>Pentru cooperative agricole, societăți cooperative agricole, grupuri de producători, se vor prezenta documentele prevăzute la punctul a.2) pentru toți membrii fermieri deserviți de investiția respectivă ai acestor solicitanți.</p> <p>a.3) În cazul Societăților agricole se atașează tabelul centralizator emis de catre Societatea agricolă care va cuprinde suprafețele aduse în folosința societății, numele membrilor fermieri care le dețin în proprietate și perioada pe care terenul a fost adus în folosința societății, care trebuie sa fie de minim 10 ani.</p>	<p>agricole (suprafață/număr de animale) vizate de proiect și cele specificate în sheet-ul Stabilirea categoriei de fermă.</p> <p>Dimensiunea economică a exploatației agricole se calculează conform, punctului din cadrul Cererii de Finanțare – Stabilirea categoriei de fermă— după cum urmează:</p> <p>(1) În cazul exploatațiilor agricole care prevăd în cadrul proiectului modernizarea acesteia, respectiv, investiții în unitatea/unitățile de producție existente care împreună alcătuiesc exploatația, extinderea/diversificare activității agricole desfășurate anterior depunerii proiectului cu un alt cod CAEN de agricultură (adică extinderea profilului agricol), extinderea/diversificarea exploatației agricole prin înființarea unei noi unități de producție, dimensiunea se va calcula pe baza înregistrărilor din perioada (campania) de depunere a cererii unice de plată pe suprafață în Registrul unic de identificare de la APIA din perioada de depunere stabilita conform legislației naționale din anul depunerii Cererii de Finanțare sau din anul anterior (în cazul în care solicitantul nu a reușit să depună la APIA cererea unică de plată pentru campania anului în curs) și/sau a ultimei înregistrări/actualizări în Registrul Exploatației de la ANSVSA/DSVSA efectuată înainte cu cel mult 30 de zile față de data depunerii cererii de finanțare, ținând cont după caz, de Nota explicativă a RICA din subsolul tabelului SO din CF . În cazul în care expertul nu regăsește în IACS suprafața de teren menționată de solicitant în tabelul cu SO sau există diferențe între suprafața de teren declarată în proiect și cea din IACS, expertul va solicita APIA să certifice că solicitantul s-a înscris în</p>
---	--

<p>c) Document pentru efectivul de animale deținut în proprietate:</p> <p>c.1) Extras din Registrul Exploatației emis de ANSVSA/DSVSA cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii CF, din care să rezulte efectivul de animale deținut, însoțit de formular de mișcare ANSVSA/DSVSA (Anexa 4 din Normele sanitare veterinare ale Ordinului ANSVSA nr. 40/2010); Formularul de mișcare se depune dacă există diferențe dintre mențiunile din SF, cererea de finanțare și extrasul din Registrul Exploatațiilor de la ANSVSA.</p> <p>Pentru exploatațiile agricole care dețin păsări și albine - Adeverință eliberată de medicul veterinar de circumscripție, emisă cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii CF, din care rezulta numărul păsărilor și al familiilor de albine și data înscrierii solicitantului în Registrul Exploatației</p> <p>c.2) PAȘAPORTUL emis de ANZ pentru ecvideele (cabalinele) cu rasă și origine</p> <p>Cererea de finanțare – Sheet: Specific M3; Stabilirea categoriei de fermă</p>	<p>sistem/evidențele APIA cu suprafața declarată în cererea de finanțare. (2) În cazul proiectelor care prevăd desfășurarea pentru prima dată a unei activități agricole (solicitantul este înscris cu exploatația agricolă la APIA/ANSVSA de mai puțin de 12 luni sau nu a depus nici o cerere de plată la APIA până la data depunerii cererii de finanțare) dimensiunea economică va fi calculată în baza suprafeței identificate în APIA și a previziunilor, din punct de vedere a culturii/număr de animale, din documentația tehnico-economică a proiectului, la sfârșitul primului an de monitorizare, ca urmare a realizării investițiilor propuse prin proiect (indiferent dacă solicitantul figurează cu terenuri cultivate sau necultivate/animale în posesie, la momentul depunerii CF).</p> <p>În cazul în care expertul nu regăsește în IACS suprafața de teren menționată de solicitant în tabelul cu SO sau există diferențe între suprafața de teren declarată în proiect și cea din IACS, expertul va solicita APIA un document prin care să certifice că solicitantul s-a înscris în sistem cu suprafața declarată în cererea de finanțare.</p> <p>În acest caz (punctul 2) se încadrează și PFA-urile, IF-urile și II-urile care au preluat exploatația agricolă gestionată anterior de persoana fizică (actualul titular de PFA, II sau IF).</p> <p>În cazul proiectelor care vizează plantațiile de viță de vie pentru struguri de masă sau alte plantații</p> <p>- pentru care s-a prezentat contract de concesiune a terenului agricol, se verifică, în plus, dacă contractul este însoțit de adresa emisă de concendent prin care se precizează</p>
---	--

situația privind respectarea clauzelor contractuale și dacă solicitantul este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract și alte clauze, precum și suprafața concesionată la zi (dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea, și dacă da, care este suprafața supusă acestui proces) și dacă contractul de concesiune certifică dreptul de folosință al terenului cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare. Dacă a fost prezentat Tabel centralizator emis de Primărie se verifică dacă acesta este semnat de persoanele autorizate conform legii și dacă perioada de arendare este de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare.

- În cazul proiectelor depuse de formele asociative se vor însuma dimensiunile economice ale exploatațiilor membrilor fermieri verificate în IACS. Conform prevederilor fișei măsurii, anexă la ghid, prin intermediul formelor asociative (cooperative agricole și grupuri de producători), sprijinul poate fi accesat de toate exploatațiile agricole, chiar dacă acestea au o dimensiune economică sub 4.000 € SO, cu condiția ca dimensiunile economice însumate ale exploatațiilor membrilor formei asociative în cauză, să fie peste 4.000 SO.

- În cazul Societăților agricole se verifică în IACS dacă suprafața exploatației corespunde cu suprafața precizată în tabelul centralizator emis de către solicitant, dacă perioada de folosință a terenului este de minim 10 ani și dacă calculul dimensiunii economice a făcut în

conformitate cu precizările de mai sus. În cazul în care expertul nu poate vizualiza în IACS exploatarea vizată de investiție, acesta va solicita APIA prezentarea înregistrărilor din ultima perioadă (campanie) de depunere (înregistrare) a cererii unice de plată pe suprafață ale solicitantului.

În cazul în care în urma verificărilor efectuate de către evaluator rezulta o diferență de suprafață ca urmare a încheierii controalelor administrative ale APIA, se va solicita prin intermediul formularului Fisa de solicitare informații suplimentare refacerea prognozei economico-financiară și tabelul cu dimensionarea exploatarei.

Calculul dimensiunii economice a exploatarei se va face ținând cont de toate activele acestea (terenuri agricole și animale) chiar dacă proiectul vizează înființarea unei noi unități de producție, independent funcțional de celelalte unități de producție care alcătuiesc exploatarea.

În cazul investițiilor care vizează modernizarea unor exploatare zootehnice, expertul va verifica dacă doc. 3c)1) menționează efectivul de animale deținut de solicitant cu cel mult 30 zile înainte de data depunerii CF.

Se verifică în formularul de mișcare ANSVSA/DSVSA (Anexa 4 din Normele sanitare veterinare ale Ordinului ANSVSA nr. 40/2010) datele de identificare ale proprietarului și crotalia animalului deținut. Formularul de mișcare se verifică dacă există diferențe dintre mențiunile din SF, cele din cererea de finanțare- Tabel cu Coeficienți producție standard și extrasul din Registrul Exploatareilor de la ANSVSA.

În cazul modernizării fermelor de cabaline de rasă și origine se verifică dacă solicitantul a prezentat documentul 3c)2) pentru toate

	<p>cabalinele menționate în tabelul cu SO și în doc. 1.</p> <p>În cazul solicitanților care dețin exploatații zootehnice/ mixte și care fac parte dintr-o asociație/ cooperativă care are concesionate/ închiriate suprafețe agricole reprezentând pajiști și pășuni, în conformitate cu Ordinul MADR nr. 619/06.04.2015, se verifică în cadrul Studiului de Fezabilitate codurile ANSVSA (al solicitantului și asociației/cooperativei) în vederea verificării transferului animalelor pentru calculul adecvat al dimensiunii economice a exploatației.</p> <p>În cazul proiectelor care vizează lucrări de construcții (sere, ciupercării, clădiri din componența fermei zootehnice), nu se verifică în IACS terenul aferent acestor obiective.</p>
--	---

Dacă în urma verificării efectuate în conformitate cu precizările din coloana “puncte de verificat”, expertul consideră că exploatarea agricolă vizată de proiect are o dimensiune de minim 4.000 SO, se va bifa caseta “da” pentru verificare. În caz contrar va bifa “nu”, iar cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă.

EG3 Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute prin măsură:

- Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor zootehnice, inclusiv tehnologii eficiente de reducere a poluării și respectarea standardelor Uniunii care vor deveni obligatorii pentru exploatații în viitorul apropiat, și cele pentru depozitarea/gestionarea adecvată a gunoiului de grajd în zonele unde această cerință este în curs de aplicare;
- Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor vegetale, inclusiv capacități de stocare, condiționare, sortare, ambalare a producției vegetale pentru creșterea valorii adăugate a produselor;
- Investiții în înființarea/înlocuirea plantațiilor pentru strugurii de masă și alte culturi perene
- Investițiile necesare adaptării la standardele UE, aplicabile producției agricole realizate de tinerii fermieri care se instalează pentru prima dată într-o exploatare agricolă se vor realiza

în termen de maxim 24 de luni de la data instalării (conform art 17, alin. 5 din R(UE) nr.1305/2013);

- Investițiile necesare adaptării la noi cerințe impuse fermierilor de legislația europeană se vor realiza în termen de 12 luni de la data la care aceste cerințe au devenit obligatorii pentru exploatarea agricolă (conform art 17, alin. 6 din R(UE) nr.1305/2013);
- Înființare și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și
- Investiții în înființarea și/sau modernizarea instalațiilor pentru irigații în cadrul fermei, inclusiv facilități de stocare a apei la nivel de fermă;
- Investiții în producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile, cu excepția biomasei (solară, eoliană, cea produsă cu ajutorul pompelor de căldură, geotermală) în cadrul fermei, ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;
- investiții necorporale: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci în conformitate cu la art 45 (2) (d) din Reg. 1305/2013;
- Alte tipuri de investiții similare prevăzute în fișa măsurii din cadrul SDL privind investițiile în ferme

DOCUMENTE PREZENTATE	PUNCTE DE VERIFICAT ÎN CADRUL DOCUMENTELOR PREZENTATE
<p>1.a) Studiul de fezabilitate însoțit de Proiectul de plantare avizat de Stațiunea Viticolă (dacă este cazul)</p> <p>(pentru achizițiile simple se vor completa doar punctele care vizează acest tip de investiție)</p> <p>1.b) Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente</p> <p>1.c) Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor.</p> <p>3 b). Documente solicitate pentru imobilul (clădirile și/ sau terenurile) pe care sunt/ vor fi realizate investițiile:</p> <p>b.1) Actul de proprietate asupra clădirii, contract de concesiune sau alt document încheiat la notariat, care să certifice dreptul de folosință asupra clădirii pe o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii</p>	<p>Se verifică dacă în cadrul doc.1, este descrisă conformitatea proiectului cu cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute în măsură și dacă investițiile respectă condițiile prevăzute în cadrul măsurii.</p> <p>Expertul va verifica dacă documentul 1 este prezentat și completat în conformitate cu conținutul cadru prezentat în anexa la Ghidul solicitantului (HG 28/ 2008).</p> <p>Se va verifica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - menționarea codului CAEN al firmei de consultanță în Studiul de fezabilitate. <p>Numai în cazul în care este menționat codul CAEN și datele de identificare ale firmei de consultanță în Studiul de</p>

<p>de finanțare, care să confere titularului dreptul de execuție a lucrărilor de construcții, în conformitate cu prevederile Legii nr.50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere tipul de investiție propusă prin proiect;</p> <p>b.2) Documentul care atestă dreptul de proprietate asupra terenului, contract de concesiune sau alt document încheiat la notariat, care să certifice dreptul de folosință al terenului , pe o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare care să confere titularului dreptul de execuție a lucrărilor de construcții, în conformitate cu prevederile Legii 50/1991 republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere tipul de investiție propusă prin proiect. .</p> <p>Contractul de concesiune va fi însoțit de adresa emisă de concedent și trebuie să conțină:</p> <ul style="list-style-type: none"> - situația privind respectarea clauzelor contractuale și dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract și alte clauze; - suprafața concesiunată la zi (dacă pentru suprafața concesiunată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea, și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces) pentru terenul pe care este amplasată clădirea. <p>b.3) Extras de carte funciară sau Document care să certifice că nu au fost finalizate lucrările de cadastru, pentru proiectele care vizează investiții de lucrări privind construcțiile noi sau modernizări ale acestora</p> <p>4. CERTIFICAT DE URBANISM pentru proiecte care prevăd construcții (noi, extinderi sau modernizări). Certificatul de urbanism nu</p>	<p>fezabilitate cheltuielile privind consultanta sunt eligibile.</p> <ul style="list-style-type: none"> - dacă devizul general și devizele pe obiect sunt semnate de persoană care le-a întocmit și poartă ștampila elaboratorului documentației. - dacă s-a atasat așa – numita „foaie de capăt”, care conține semnăturile colectivului format din specialiști condus de un șef de proiect care a participat la elaborarea documentației și ștampila elaboratorului documentației în integralitatea ei. - și dacă în cadrul secțiunii– Partile desenate sunt atasate planuri de amplasare în zona 1:25.000 – 1:5.000, planul general 1:5.000 – 1:500, relevee, secțiuni etc., Planul de amplasare a utilajelor pe fluxul tehnologic se verifică dacă acestea sunt semnate, ștampilate de către elaborator în cartusul indicator. <p>dacă în cazul în care solicitantul realizează în regie proprie construcțiile în care va amplasa utilajele achiziționate prin investiția FEADR, cheltuielile cu realizarea construcției sunt trecute în coloana „cheltuieli neeligibile”, și sunt menționate în studiul de fezabilitate. În cazul în care investiția prevede utilaje cu montaj, solicitantul este obligat să evidențieze montajul acestora în capitolul 4.2 Montaj utilaj tehnologic din Bugetul indicativ al Proiectului, chiar dacă montajul este inclus în oferta utilajului cu valoare distinctă pentru a fi considerat cheltuielă eligibilă sau se realizează în regie proprie (caz în care se va</p>
--	--

<p>trebuie însoțit de avizele menționate ca necesare fazei următoare de autorizare</p> <p>9.1 AUTORIZAȚIE SANITARĂ/ NOTIFICARE de constatare a conformității cu legislația sanitară emise cu cel mult un an înaintea depunerii Cererii de finanțare pentru unitățile care se modernizează și se autorizează/avizează conform legislației în vigoare.</p> <p>Doc. 19 Acordul de principiu privind includerea generatoarelor terestre antigrindina în Sistemul National de Antigrintina si Crestere a Precipitatiilor, emis de Autoritatea pentru Administrarea Sistemului National de Antigrintina si Crestere a Precipitatiilor.</p> <p>Fișa măsurii 3 din SDL</p>	<p>evidenția în coloana „cheltuieli neeligibile”).</p> <p>Pentru servicii se vor prezenta devize defalcate cu estimarea costurilor (nr. experti, ore/ expert, costuri/ ora). Pentru situațiile în care valorile sunt nejustificate prin numărul de experti, prin numărul de ore prognozate sau prin natura investiției, la verificarea proiectului, acestea pot fi reduse, cu informarea solicitantului.</p> <p>- În cazul în care investiția cuprinde cheltuieli cu construcții noi sau modernizări, se va prezenta calcul pentru investiția specifică în care suma tuturor cheltuielilor cu construcții și instalații se raportează la mp de construcție.</p> <p>În cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente, se atașează la Studiul de fezabilitate, obligatoriu. Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente și Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor.</p> <p>În cazul proiectelor care vizează înființarea unei plantații viticole se verifică existența Proiectului de Plantare avizat de Stațiunea Viticolă.</p> <p>În această situație se verifică încadrarea cheltuielilor cuprinse în cap. 3– cheltuieli pentru proiectare în valorile pentru costuri standard/ contribuția în natură.</p>
--	---

În cazul înființării/modernizării unităților de producție zootehnice se verifică existența obligatorie în devizul general al proiectului a investițiilor pentru realizarea platformelor de dejectii/sistemelor individuale de depozitare, precum și descrierea modului de gestionare a gunoiului de grajd. (dacă ferma nu deține o astfel de gestiune a dejectiilor).

Se verifică respectarea condițiilor de bune practici agricole pentru gestionarea gunoiului de grajd/dejecțiilor de origine animală, respectiv, calculul și prevederea prin proiect, a capacității de stocare aferentă a gunoiului de grajd precum și cantitatea maximă de îngrășăminte cu azot care pot fi aplicate pe terenul agricol.

Acest calcul trebuie prezentat de solicitant și se realizează prin introducerea datelor specifice în calculatorul de capacitate a platformei de gunoi fila " producție de gunoi" din documentul numit "Calculator_Cod Bune Practici Agricole".

Gestionarea corectă a gunoiului de grajd și a altor dejectii de origine animală se poate face fie prin amenajarea unor sisteme de stocare individuale, fie prin utilizarea unor sisteme de stocare comune fie prin utilizarea combinată a celor două sisteme, în conformitate cu prevederile codului de bune practici.

În ceea ce privește standardele privind cantitățile maxime de îngrășăminte de azot care pot fi aplicate pe terenul agricol acestea se vor calcula prin introducerea datelor specifice în calculatorul privind cantitatea maximă de îngrășăminte care

pot fi aplicate pe teren agricol din fila "PMN"

Nota: Zonele in care pot fi introduse datele specifice sunt marcate cu gri din documentul numit „Calculator Cod Bune Practici Agricole”.

În cazul achiziției de utilaje agricole se va consulta **Tabelul privind corelarea puterii mașinilor agricole cu suprafața fermelor, postat pe pagina de internet a AFIR.**

Corelarea se realizează cu suprafețele regăsite în APIA și cu culturile previzionate. În situația în care există neconcordanțe se solicită clarificarea acestora prin intermediul formularului Fisa de solicitare informații suplimentare.

În cazul investițiilor de obținere de produse vinicole (vin, must și alte produse obținute prin prelucrarea strugurilor de vin) la nivelul exploatațiilor agricole cu profil viticol, se verifică în Registrul Plantațiilor Viticole dacă solicitantul figurează cu Declarația de recoltă. În caz contrar, expertul verifică în Registrul Plantațiilor Viticole (RPV) dacă solicitantul deține Autorizație de plantare. Dacă nici una din cele două condiții nu este îndeplinită, criteriul este declarat neeligibil, deoarece investițiile de procesare și de comercializare sunt neeligibile prin FEADR, (acestea fiind eligibile prin PNS, conform demarcării dintre programe).

Dacă se regăsește Declarația de recoltă sau Autorizația de plantare/replantare, cheltuielile

generate de investițiile în obținere și comercializare de produse viticole (vin, must și alte produse obținute prin prelucrarea strugurilor de vin) propuse de către solicitant prin proiect, la nivel de exploatație agricolă proprie sunt eligibile și expertul verifică amplasarea și suprafața pe care se află exploatația.

Cheltuielile generate de achizițiile de mașini și utilaje agricole, echipamente, facilități de stocare și conditionare, sisteme de irigații la nivel de exploatații viticole, sunt eligibile cu condiția ca solicitantul să facă dovada Autorizației de plantare/Declarației de recoltă (verificabile în RPV), chiar dacă acesta figurează în RPV și cu Declarația de produse viticole și/sau Declarația de stocuri produse viticole, deoarece aceste tipuri de cheltuieli sunt finanțabile exclusiv prin PNDR (nu fac obiectul finanțării PNS).

Se verifică dacă doc. 3b confirmă dreptul solicitantului de a amplasa investiția/realiza lucrările de construcții și/sau montaj propuse prin proiect în conformitate cu prevederile Legii 50/1991 republicată, cu modificările și completările ulterioare și dacă, în cazul în care nu a prezentat act de proprietate, documentul încheiat la notariat certifică dreptul de folosință asupra imobilului pe o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare. În cazul prezentării unui contract de concesiune, se verifică suplimentar dacă acesta este însoțit de adresa emisă de concendent prin care se precizează situația privind respectarea clauzelor contractuale și dacă solicitantul este în graficul de realizare a investițiilor

prevăzute în contract și alte clauze, precum și suprafața concesionată la zi (dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea, și dacă da, care este suprafața supusă acestui proces).

Se verifică dacă extrasul de carte funciara, doc. 3b3) este emis pe numele solicitantului și vizează imobilul prevăzut la punctul b), dacă este cazul, și amplasamentul menționat în proiect. În situația în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (gaj pentru un credit), se verifică acordul creditorului privind executia investiției, precum și respectarea de către solicitant a graficului de rambursare a creditului. Dacă solicitantul nu a atasat aceste documente expertul le va solicita prin informații suplimentare. În cazul în care în cadrul Extrasului de Carte Funciara există mențiunea "imobil înregistrat în planul cadastral fără localizare certă datorită lipsei planului parcelar", nu se va considera neîndeplinită condiția, având în vedere că prin prezentarea autorizației de construire în etapa de verificare a plăților este asigurată implicit localizarea certă a planului parcelar, respectiv a investiției.

4. Dacă proiectul necesită certificat de urbanism se verifică dacă localizarea proiectului, regimul juridic, investiția propusă s.a.m.d. corespund cu descrierea din studiul de fezabilitate și cu doc. 3b)

În cazul modernizărilor, se verifică doc. 9.1 dacă este eliberat/ vizat cu cel mult un an în urma față de data depunerii Cererii de Finanțare.

	<p>Verificarea autorizației sanitare se va face doar pentru codurile CAEN aferente M. 3, prevăzute în Ordinul nr. 1030/20.08.2009 <i>privind aprobarea procedurilor de reglementare sanitară pentru proiectele de amplasare, amenajare, construire și pentru funcționarea obiectivelor ce desfășoară activități cu risc pentru starea de sănătate a populației.</i></p> <p>Pentru cererile de finanțare care vizează și achiziționarea de generatoare terestre antigrindina, se verifică existența doc. 19 și dacă este emis pentru solicitant</p>
--	--

	<p>Investitiile în depozitarea și/sau conditionarea produselor agricole procesate (rezultate din procesul de procesare) reprezintă parte componenta a investiției în procesarea produselor agricole.</p> <p>În cazul fermelor vegetale care produc și nutrețuri/furaje combinate în vederea comercializării, obținerea furajelor reprezintă procesare. În cazul fermelor mixte/zootehnice care obțin nutrețuri/furaje combinate în vederea furajării animalelor din cadrul exploatației, investiția care prevede tehnologia de obținere a furajelor face parte din fluxul tehnologic de creștere a animalelor și este asimilată producției agricole primare.</p> <p>În cazul în care prin proiect se prevede achiziția de instalații pentru producerea de energie electrică și/sau termică, prin utilizarea biomasei, în această categorie vor fi încadrate și instalațiile de obținere a biogazului, cu</p>
	<p>condiția ca acesta să fie destinat exclusiv consumului propriu.</p> <p>Se verifică dacă activitatea proiectului se încadrează în categoria de activități eligibile regăsite în Fișa măsurii 3.</p>

Dacă în urma verificării efectuate în conformitate cu precizările din coloana “puncte de verificat”, expertul consideră că investiția se încadrează în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute prin măsură, va bifa acele acțiuni propuse a fi atinse în cadrul proiectului. În caz contrar va bifa “nu”, iar cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă.

EG4 Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției

DOCUMENTE PREZENTATE	PUNCTE DE VERIFICAT ÎN CADRUL DOCUMENTELOR PREZENTATE
----------------------	---

Declaratia F	<p>Dacă la punctul 14 din Verificarea eligibilității solicitantului, expertul a bifat DA, se va bifa coloana DA și în acest caz, cu mențiunea că verificarea îndeplinirii acestui criteriu se reia la etapa semnării contractului, când se completează aceste verificări cu analiza doc. 8.</p> <p>În caz contrar, dacă solicitantul a refuzat să-și asume Declarația F, în urma solicitării de informații suplimentare, se va bifa “nu”, iar criteriul de eligibilitate se consideră nedeplinit.</p>
--------------	---

EG5 Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice

DOCUMENTE PREZENTATE	PUNCTE DE VERIFICAT ÎN CADRUL DOCUMENTELOR PREZENTATE
<p>Doc.1 Studiu de fezabilitate. Anexa B sau C</p>	<p>Expertul verifică dacă</p> <ul style="list-style-type: none"> - rezultatul din exploatare din bilanțul precedent anului depunerii proiectului este

<p>Doc. 2 Situațiile financiare (bilant – formularul 10, cont de profit și pierderi – formularul 20, formularele 30 și 40)</p> <p>sau</p> <p>Declarația de inactivitate înregistrată la Administrația Financiară, în cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterior depunerii proiectului</p> <p>Pentru persoane fizice autorizate, întreprinderi familiale și întreprinderi individuale: Declarație specială privind veniturile realizate în anul precedent depunerii proiectului înregistrată la Administrația Financiară (formularul 200 însoțit de Anexele la Formular) în care rezultatul brut obținut anual să fie pozitiv (inclusiv 0) și/sau Declarația privind veniturile din activități agricole impuse pe norme de venit (formularul 221);</p> <p>Pentru solicitanții a căror activitate a fost afectată de calamități naturale (inundații, seceta excesivă etc) se vor prezenta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Situațiile financiare (bilanț – formularul 10, cont de profit și pierderi – formularul 20, formularele 30 și 40) din unul din ultimii trei ani precedenți anului depunerii proiectului, în care producția nu a fost calamitățile iar rezultatul operațional (rezultatul de exploatare din bilanț) să fie pozitiv (inclusiv 0), înregistrate la Administrația Financiară . În cazul persoanelor fizice autorizate, întreprinderilor individuale și întreprinderilor familiale se va prezenta: • Declarație specială privind veniturile realizate înregistrată la 	<p>pozitiv (inclusiv 0)/ veniturile sunt cel puțin egale cu cheltuielile, în cazul PFA, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale. În cazul în care solicitanții au depus formularul 221, se consideră că activitatea desfășurată este o activitate impozitată, fiind generatoare de venit și nu este cazul să se verifice pierderile.</p> <p>Excepție fac solicitanții a căror activitate a fost afectată de calamități naturale și cei care nu au înregistrat venituri din exploatare.</p> <p>În cazul solicitanților care se încadrează în prevederile art. 105 din Legea 227/2015, (cod fiscal), respectiv, nu au obligația depunerii formularului 221, <i>Norma de venit</i>, nu se va depune nici un document în acest sens. (a se vedea tabelul de mai jos)</p> <p>Nu se analizează situațiile financiare aferente anului înființării solicitantului. Pentru solicitanții a căror activitate a fost afectată de calamități naturale se verifică documentele justificative.</p> <p>- indicatorii economico-financiar din cadrul secțiunii economice care trebuie să se încadreze în limitele menționate, începând cu al doilea an de la data finalizării investiției.</p> <p>Pentru aceasta, expertul completează Matricea de evaluare a viabilității economice a proiectului pentru Anexa B (persoane juridice) sau Anexa C (persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale).</p> <p>În cazul în care solicitantul are contractate unul sau mai multe proiecte în cadrul măsurii 3 indiferent de etapă sau de sesiune, expertul</p>
---	--

<p>Administrația Financiară (formularul 200 însoțit de Anexele la Formular) în care rezultatul brut obținut anual să nu fie negativ și/ sau Declarația privind veniturile din activități agricole impuse pe norme de venit (formularul 221) Formularul 221 se va depune de către solicitanții care au optat conform prevederilor legale, la impozitarea pe bază de norma de venit.</p> <p><i>Pentru anii calamități solicitantul va prezenta un document (ex.: Proces verbal de constatare și evaluare a pagubelor) emis de organismele abilitate (ex.: Comitetul local pentru situații de urgență) prin care se certifică:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - data producerii pagubelor; - cauzele calamității; - obiectul pierderilor datorate calamităților (suprafața agricolă cultivată, animale); - gradul de afectare pentru suprafețe agricole cultivate, animale pierite. 	<p>verifică dacă în prognozele economice sunt menționate valorile aferente implementării/desfășurării activității după implementarea proiectului (funcție de etapa în care se găsesc celelalte proiecte). În caz contrar se va solicita prin intermediul Formularului <i>Fișa de solicitare informații suplimentare</i> refacerea prognozelor economice.</p> <p>Matricea de evaluare a viabilității economice a proiectului pentru Anexa B (persoane juridice)</p> <p>Verificarea indicatorilor economico-financiarilor constă în verificarea încadrării acestora în limitele menționate în coloana 3 a matricei de mai jos. Limitele impuse se referă la următorii indicatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rata rezultatului din exploatare, - Durata de recuperare a investiției, - Rata rentabilității capitalului investit, - Rata acoperirii prin fluxul de numerar, - Rata îndatorării, - Valoarea actualizată netă (VAN), - Disponibil de numerar curent. <p>Acei indicatori pentru care nu sunt stabilite limite maxime sau minime de variație au mențiunea "N/A".</p> <p>Respectarea încadrării indicatorilor în limitele admisibile prin program se face în mod automat în coloana 11 a matricei de verificare prin apariția mesajului "Respectă criteriul" pentru fiecare din indicatorii menționați mai sus.</p> <p>Proiectul respectă obiectivul de viabilitate economică dacă, pentru perioada de proiecție cuprinsă între anii 2-5 (de la finalizarea investiției și darea acesteia în exploatare) – coloanele 6-9 din matrice - toți indicatorii pentru care s-au stabilit limite în coloana 3 se încadrează în limitele admisibile, respectiv dacă</p>
--	---

	<p>pentru toți acești indicatori în coloana 11 apare mesajul “Respectă criteriul”.</p> <p>Excepție fac proiectele a caror investiție vizează înființarea de plantații, unde nivelul indicatorilor se consideră că este îndeplinit/respectat începând cu anul în care se obține producție/venituri conform tehnologiilor de producție și a specificului proiectului.</p> <p>Dacă indicatorii se încadrează în limitele menționate și rezultatul operațional din bilanț este pozitiv, expertul bifează caseta DA corespunzătoare acestui criteriu de eligibilitate.</p> <p>Matricea de evaluare a viabilității economice a proiectului pentru Anexa C (persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale)</p> <p>Verificarea indicatorilor economico-financiarilor constă în verificarea încadrării acestora în limitele menționate în coloana 3 a matricei de verificare. Limitele impuse se referă la următorii indicatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Durata de recuperare a investiției - Rata acoperirii prin fluxul de numerar - Valoarea actualizată netă (VAN) - Excedent/Deficit <p>Acei indicatori pentru care nu sunt stabilite limite maxime sau minime de variație au mențiunea “N/A”.</p> <p>Respectarea încadrării indicatorilor în limitele admisibile prin program se face în mod automat în coloana 11 a matricei de verificare prin apariția mesajului “Respectă criteriul” pentru fiecare din indicatorii menționați mai sus.</p> <p>Proiectul respectă acest criteriu dacă pentru perioada de proiecție cuprinsă între anul 2- anul 5 inclusiv (anul 2 de la finalizarea investiției și darea acesteia în exploatare) – coloanele 6-9 din matrice - toți indicatorii pentru care s-au stabilit limite în coloana 3 se încadrează în limitele admisibile, respectiv dacă pentru toți acești</p>
--	---

	<p>indicatori în coloana 11 apare mesajul “Respectă criteriul”.</p> <p>Deasemenea, se verifică indicatorul «Disponibil de numerar la sfârșitul perioadei» să nu fie negativ în nici una din lunile de implementare.</p> <p>Excepție fac proiectele a caror investiție vizează înființarea de plantații, unde nivelul indicatorilor se consideră că este îndeplinit/respectat începând cu anul în care se obține producție/venituri conform tehnologiilor de producție și a specificului proiectului.</p> <p>Se corelează informațiile din previziuni cu cele din SF referitoare la tipul și capacitatea de producție.</p>
--	---

Veniturile definite la art. 103 alin. (1) sunt venituri neimpozabile în limitele stabilite potrivit tabelului următor:

Nr. crt.	Produse vegetale	Suprafață
1.	Cereale	până la 2 ha
2.	Plante oleaginoase	până la 2 ha
3.	Cartof	până la 2 ha
4.	Sfeclă de zahăr	până la 2 ha
5.	Tutun	până la 1 ha
6.	Hamei pe rod	până la 2 ha
7.	Legume în câmp	până la 0,5 ha
8.	Legume în spații protejate	până la 0,2 ha
9.	Leguminoase pentru boabe	până la 1,5 ha

10.	Pomi pe rod	până la 1,5 ha
11.	Vie pe rod	până la 1 ha
12.	Arbuști fructiferi	până la 1 ha
13.	Flori și plante ornamentale	până la 0,3 ha
	Animale	Nr. capete/Nr. de familii de albine
1.	Vaci	până la 2
2.	Bivolite	până la 2
3.	Oi	până la 50
4.	Capre	până la 25
5.	Porci pentru îngrășat	până la 6
6.	Albine	până la 75 de familii
7.	Păsări de curte	până la 100

Dacă în urma verificării efectuate în conformitate cu precizările din coloana “puncte de verificat”, expertul constată că Indicatorii economico-financiari se încadrează în limitele menționate în cadrul secțiunii economice se bifează coloana DA. În caz contrar se va bifa “nu”, iar cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă.

EG6 Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare menționată în cap. 8.1

DOCUMENTE PREZENTATE	PUNCTE DE VERIFICAT ÎN CADRUL DOCUMENTELOR PREZENTATE
-----------------------------	--

21. Declarația privind contribuția proiectului la obiectivele transversale ale Reg (UE) nr. 1305/2013 mediu, climă și inovare	Se va verifica daca s-a bifat si completat documentul in concordanță cu obiectivele transversale.
--	---

Dacă în urma verificării efectuate în conformitate cu precizările din coloana “puncte de verificat”, expertul constată că investiția **are impactul preconizat asupra mediului, dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare menționată în cap. 8.1,** sunt în conformitate cu prevederile din fișa măsurii, bifează coloana DA. În caz contrar, se va bifa “nu”, iar cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă.

EG7 Investițiile necesare adaptării la standardele UE, aplicabile producției agricole realizate de tinerii fermieri care se instalează pentru prima dată într-o exploatare agricolă se vor realiza în termen de maxim 24 de luni de la data instalării (conform art 17, alin. 5 din R(UE) nr.1305/2013)

DOCUMENTE PREZENTATE	PUNCTE DE VERIFICAT ÎN CADRUL DOCUMENTELOR PREZENTATE
----------------------	---

<p>Doc.1 Studiu de fezabilitate.</p>	<p>Expertul verifică</p> <p>1. dacă solicitantul se încadrează în una din următoarele categorii:</p> <p><i>Persoană fizică autorizată (PFA) înființată conform OUG nr.44/2008 cu vârsta până la 40 de ani la data depunerii cererii de finanțare a proiectului și care deține competențele și calificările profesionale adecvate</i></p> <p><i>Intreprindere individuală înființată în baza OUG nr.44/2008 al cărei titular are vârsta până la 40 de ani la data depunerii cererii de finanțare a proiectului și deține competențele și calificările profesionale adecvate;</i></p> <p><i>Întreprinderea familială, înființată în baza OUG nr.44/2008 cu condiția ca tânărul fermier, solicitant al sprijinului, să fie reprezentant desemnat prin acordul de constituire are vârsta până la 40 de ani la data depunerii cererii de finanțare, deține competențele și calificările profesionale adecvate și exercită controlul efectiv asupra exploatației prin deținere cota majoritară din patrimoniul de afecțiune</i></p> <p><i>Societate cu răspundere limitată cu asociat unic persoană fizică, care este și administratorul societății, cu vârsta până la 40 ani la data depunerii cererii de finanțare care deține competențele și calificările profesionale adecvate.</i></p> <p><i>Societate cu răspundere limitată cu mai mulți asociați, cu condiția ca tânărul fermier, solicitant al sprijinului, cu vârsta până la 40 de ani la data depunerii cererii de finanțare să exercite controlul efectiv asupra exploatației prin deținerea pachetului majoritar al părților sociale și deținerea funcției de administrator unic al societății comerciale respective</i></p>
---	---

	<p>și să aibe competențele și calificările profesionale adecvate.</p> <p>Prin competențele și calificările profesionale adecvate se înțelege calificare în domeniul agricol/agroalimentar/veterinar/ economie agrară/mecanică agricolă, după caz, în conformitate cu obiectivele vizate prin proiect demonstrată prin diploma/certificat de calificare ce atestă formarea profesională/certificat de competențe emis de un centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, care trebuie să fie autorizat de Autoritatea Nationala pentru Calificari care conferă un nivel minim de calificare în domeniul agricol.</p> <p>2. Dacă solicitantul care respectă condițiile de la punctul 1 s-a stabilit pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca șef al respectivei exploatații, respectiv,</p> <p>Data instalării pentru prima dată ca șef de exploatație este data la care tânărul fermier figurează în ONRC că a preluat controlul efectiv asupra exploatației înregistrată la APIA, respectiv este asociat unic/majoritar și administrator unic al solicitantului (oricare ar fi statutul juridic).</p> <p>Calitățile de asociat unic/majoritar și administrator privind instalarea ca tânăr fermier, trebuie să fie îndeplinite cumulativ.</p>
--	--

În cazul în care solicitantul nu s-a instalat pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca tânăr fermier sau au trecut mai mult de 24 luni de la data instalării sau în SF nu se menționează îndeplinirea nici unui standard UE, expertul bifează Nu este cazul. Dacă solicitantul s-a instalat pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca tânăr fermier și în SF se menționează îndeplinirea unui standard UE iar data finalizării investiției este mai mică de 24 luni față de data instalării, atunci expertul bifează DA.

EG8 Investițiile necesare adaptării la noi cerințe impuse fermierilor de legislația europeană se vor realiza în termen de 12 luni de la data la care aceste cerințe au devenit obligatorii pentru exploatația agricolă (conform art. 17, alin.6 din R(UE) nr. 1305/2013)

DOCUMENTE PREZENTATE	PUNCTE DE VERIFICAT ÎN CADRUL DOCUMENTELOR PREZENTATE
Doc.1 Studiu de fezabilitate.	Se verifică dacă în SF este precizată îndeplinirea a noi prevederi legislative impuse fermierilor. si daca solicitantul si-a prevazut in graficul de esalonare a investitiei realizarea actiunilor termenul de 12 luni.

În cazul în care în SF nu se menționează îndeplinirea expresă a nici unei cerințe legislative, expertul bifează Nu este cazul. Dacă în urma verificării efectuate în conformitate cu precizările din coloana “puncte de verificat”, expertul constată că criteriul este îndeplinit, bifează căsuța Da.

EG9 Investiția va respecta legislația în vigoare (menționată la capitolul Legături cu alte prevederi legislative) din domeniul: sănătății publice, sanitar-veterinar și de siguranță alimentară;

DOCUMENTE PREZENTATE	PUNCTE DE VERIFICAT ÎN CADRUL DOCUMENTELOR PREZENTATE
Doc.1 Studiu de fezabilitate.	În cazul proiectelor care prevăd doar achiziții de utilaje agricole nu este necesară avizarea sanitară și sanitar-veterinară. Totodată, pentru stabilirea situațiilor în care trebuie urmărită această cerință, se va ține cont de prevederile Ordinului 1030/20.08.2009 care stipulează activitățile supuse avizării sanitare, precum și de prevederile Protocolului încheiat între AFIR și ANSVSA care stipulează tipurile de avize emise funcție de tipul investiției.

Dacă în urma verificărilor se constată că proiectul nu face obiectul avizării sanitare și sanitar-veterinare, expertul bifează căsuța Nu este cazul. În caz contrar se bifează căsuța Da.

EG10 Solicitantul va demonstra că profitul mediu anual (ca medie a ultimilor trei ani fiscali) nu depășește de 4 ori valoarea sprijinului solicitat.

DOCUMENTE PREZENTATE	PUNCTE DE VERIFICAT ÎN CADRUL DOCUMENTELOR PREZENTATE
<p>Doc. 2 Situațiile financiare (bilant – formularul 10, cont de profit și pierderi – formularul 20, formularele 30 și 40) precedente anului depunerii proiectului înregistrate la Administrația Financiară.</p> <p>sau</p> <p>Declarația de inactivitate înregistrată la Administrația Financiară, în cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterior depunerii proiectului</p> <p><i>Pentru persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale:</i></p> <p>Declarație specială privind veniturile realizate în anul precedent depunerii proiectului înregistrată la Administrația Financiară (formularul 200 însoțit de Anexele la Formular) în care rezultatul brut obținut anual să fie pozitiv (inclusiv 0) și/sau Declarația privind veniturile din activități agricole impuse pe norme de venit (formularul 221);</p>	<p>Cu excepția solicitanților PFA, II, IF și a celor înființați cu cel mult doi ani fiscali înainte de depunerea cererii de finanțare, expertul calculează media profitului mediu anual pe ultimii trei ani fiscali.</p> <p>Se verifică, în baza situațiilor financiare aferente ultimilor trei ani fiscali, dacă profitul net mediu pe ultimii trei ani fiscali, în euro, nu depășește de patru ori valoarea sprijinului solicitat. Cursul euro va fi cursul BNR din ultima zi bancară a fiecărui an financiar pentru care se analizează profitul.</p> <p>Dacă acesta nu depășește de patru ori valoarea sprijinului solicitat, criteriul este îndeplinit.</p>

Dacă solicitantul este PFA, II, IF sau este înființat cu cel mult doi ani fiscali înainte de depunerea cererii de finanțare, expertul bifează căsuța Nu este cazul. În cazul celorlalte categorii de solicitanți, se constată, în urma verificării efectuate în conformitate cu precizările din coloana “puncte de verificat”, că criteriul este îndeplinit, expertul bifează căsuța Da. În caz contrar bifează căsuța Nu iar cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă.

EG11 În cazul procesării la nivel de fermă materia primă procesată va fi produs agricol (conform Anexei I la Tratat) și produsul rezultat va fi doar produs Anexa I la Tratat.

DOCUMENTE PREZENTATE	PUNCTE DE VERIFICAT ÎN CADRUL DOCUMENTELOR PREZENTATE
<p>Doc. 1 Studiu de Fezabilitate</p> <p>Anexa I la Tratat</p>	<p>Se verifică în Doc. 1 și în Anexa I la Tratat dacă produsul obținut în urma procesării materiei prime obținute în cadrul exploatației agricole, este tot un produs agricol din Anexa I la Tratat.</p>

EG12 Investiția să se realizeze în teritoriul GAL SIRET-MOLDOVA.

Se vor verifica următoarele documente: Cererea de Finanțare; Planul de afaceri.

EG13 Investiția trebuie să contribuie la atingerea obiectivelor prevăzute în Strategia de Dezvoltare Locală GAL SIRET-MOLDOVA.

Se va verifica extrasul din Strategia de Dezvoltare Locală a Asociației Grupul de Acțiune Locală Siret-Moldova.

EG14 Investiția va respecta cerințele privind conformarea cu standard impuse de legislația națională și europeană.

Se va verifica Declarația F din Cererea de Finanțare.

EG15 Solicitantul nu va reduce dimensiunea economică prevăzută la depunerea cererii de finanțare a exploatației agricole pe toată perioada de implementare a proiectului cu mai mult de 15%.

Se va verifica Declarația F din Cererea de Finanțare.

3. Verificarea bugetului indicativ

Verificarea constă în asigurarea că toate costurile de investiții propuse pentru finanțare sunt eligibile și calculele sunt corecte și Bugetul indicativ este structurat pe capitole și subcapitole.

DOCUMENTE PREZENTATE	PUNCTE DE VERIFICAT ÎN CADRUL DOCUMENTELOR PREZENTATE
----------------------	---

<p>1 Studiul de fezabilitate</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Se verifica Bugetul indicativ prin corelarea informațiilor mentionate de solicitant in liniile bugetare cu prevederile fisei măsurii 3 - Se va verifica dacă tipurile de cheltuieli și sumele înscrise sunt corecte și corespund devizului general al investiției. - Bugetul indicativ se verifica astfel: <ul style="list-style-type: none"> - valoarea eligibilă pentru fiecare capitol să fie egală cu valoarea eligibilă din devize; - valoarea pentru fiecare capitol sa fie egala cu valoarea din devizul general, fara TVA; <ul style="list-style-type: none"> - în bugetul indicativ se completeaza „Actualizarea” care nu se regaseste in devizul general; - in bugetul indicativ valoarea TVA este egala cu valoarea TVA din devizul general. <p>Cheile de verificare sunt urmatoarele și sunt aplicabile Bugetului Indicativ Totalizator:</p>
	<p>valoarea cheltuielilor eligibile de la Cap. 3 < 5% din (cheltuieli eligibile de la subcap 1.2 + subcap. 1.3 + Cap.2+Cap.4) in cazul in care proiectul nu prevede constructii, și 10% daca proiectul prevede constructii;</p> <ul style="list-style-type: none"> - cheltuieli diverse și neprevăzute (Pct.5.3) trebuie sa fie max. 10% din subtotal cheltuieli eligibile (subcap. 1.2 +subcap.1.3+ subcap.1.4+ Cap.2 + Cap.3.5 +Cap. 3.8+ Cap.4A) în cazul SF-ului întocmit pe HG 907/2016 sau, - actualizarea nu poate depăși 5% din totalul cheltuielilor eligibile <p>Se verifică corectitudinea calculului.</p> <p>Se verifica corelarea datelor prezentate in Devizul general cu cele prezentate în studiul de fezabilitate.</p>

3.1. Informațiile furnizate în cadrul bugetului indicativ din cererea de finanțare sunt corecte și sunt în conformitate cu devizul general devizele pe obiect precizate în Studiul de fezabilitate?

După completarea matricei de verificare a Bugetului indicativ, dacă cheltuielile din cererea de finanțare corespund cu cele din devizul general și devizele pe obiect, neexistând diferențe, expertul bifează caseta corespunzătoare DA.

Observatie:

Având în vedere că la subcap.4.3 și 4.4 se cuprind cheltuieli pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor toate utilajele și echipamentele se pot prezenta într-un singur deviz pe obiect.

Nu este nevoie ca solicitantul sa prezinte pentru fiecare utilaj și echipament cate un deviz pe obiect!

a) Dacă există diferențe de încadrare, în sensul că unele cheltuieli neeligibile sunt trecute în categoria cheltuielilor eligibile, expertul bifează caseta corespunzătoare NU și își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop.

În acest caz bugetul este retransmis solicitantului pentru recalculare, prin Fisa de solicitare a informațiilor suplimentare. Expertul va modifica bugetul prin micșorarea valorii totale eligibile a proiectului cu valoarea identificată ca fiind neeligibilă. Expertul va motiva poziția cu explicații în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observații. Se vor face mențiuni la eventualele greșeli de încadrare sau alte cauze care au generat diferențele, cererea de finanțare este declarată eligibilă prin bifarea casutei corespunzătoare DA cu diferențe.

b) Dacă există mici diferențe de calcul în cererea de finanțare față de devizul general și devizele pe obiect, expertul efectuează modificările în buget și în matricea de verificare a Bugetului indicativ, bifează caseta corespunzătoare DA cu diferențe. În acest caz se vor oferi explicații în rubrica Observații.

Și în acest caz bugetul modificat de expert este retransmis solicitantului pentru luare la cunoștință de modificările efectuate, prin Fisa de solicitare a informațiilor suplimentare.

Cererea de finanțare este declarată eligibilă prin bifarea casutei corespunzătoare DA cu diferențe.

3.2. Verificarea corectitudinii ratei de schimb. Rata de conversie între Euro și moneda națională pentru România este cea publicată de Banca Central Europeană pe Internet la adresa : <<http://www.ecb.int/index.html>> (se anexează pagina conținând cursul BCE din data întocmirii Studiului de fezabilitate):

Expertul verifică dacă data și rata de schimb din cererea de finanțare și cea utilizată în devizul general din studiul de fezabilitate (șett-ul) corespund cu cea publicată de Banca Central Europeană pe Internet la adresa : <<http://www.ecb.int/index.html>>. Expertul va atașa pagina conținând cursul BCE din data întocmirii Studiului de fezabilitate.

Daca in urma verificarii se constata ca aceasta corespunde, expertul bifează caseta corespunzatoare DA. Daca aceasta nu corespunde, expertul bifează caseta corespunzatoare NU și înștiințează solicitantul in vederea clarificarii prin Fisa de solicitare a informațiilor suplimentare.

3.3. Sunt investițiile eligibile în conformitate cu cele specificate în măsură?

Se consideră neeligibile investițiile care conduc la o diminuare a Total SO exploatație, prevăzută la depunerea cererii de finanțare, pe toată perioada de execuție a proiectului cu mai mult de 15%. Cu toate acestea, dimensiunea economică a exploatației agricole nu va scădea, în nicio situație, sub pragul minim de 4.000 SO stabilit prin condițiile de eligibilitate.

Cheltuielile eligibile specifice măsurii 3 sunt:

- Construcția, extinderea, modernizarea și dotarea construcțiilor din cadrul fermei, destinate activității productive, inclusiv căi de acces în fermă, irigații în cadrul fermei și racordarea fermei la utilități și a anexelor aferente activității productive desfășurate, dimensionate corelat cu numărul persoanelor ce vor utiliza aceste spații. Pentru respectarea condițiilor de igienă, de protecție a muncii, sanitar-veterinare și a fluxului tehnologic, sunt eligibile cheltuielile cu spațiile destinate personalului de producție: laboratoare, vestiare tip filtru pentru muncitori, biroul medicului veterinar, biroul maiștrilor, a șefului de fermă, spațiu pentru pregătirea și servirea mesei etc,;
- În cadrul cheltuielilor de marketing sunt eligibile doar următoarele investiții și doar în limita a 5% din valoarea eligibilă a proiectului:
  - înființarea unui site – pentru promovarea și comercializarea propriilor produse, atat cele în stare proaspata cât și cele condiționate și/sau procesate);
  - crearea conceptului de eticheta pentru produsele comercializate inclusiv costurile cu crearea/achiziționarea si/sau înregistrarea mărcii beneficiarului.
  - crearea brandului/brandurilor produsului/produselor conditionate si/sau procesate care vor face obiectul comercializării. Sunt eligibile și costurile cu achiziționarea si/sau înregistrarea brandului/brandurilor acestor produse
- Achiziționarea, inclusiv prin leasing de mașini/ utilaje și echipamente noi, în limita valorii de piață a bunului respectiv; (Ex.: tractoare, remorci agricole/tehnologice, inclusiv remorcile speciale pentru transportul animalelor vii/păsări/albine, combine, utilaje agricole pentru efectuarea lucrărilor solului, înființarea și întreținerea culturilor, instalații de evacuare și gestionare a dejecțiilor din zootehnie, echipamente aferente bucătăriilor furajere, inventarul apicol, generatoare terestre antigrindina,etc.). În evaluarea oportunității achiziționării utilajelor agricole se va ține cont de *Tabelul privind corelarea puterii mașinilor agricole cu suprafața fermelor*, tabel cu caracter orientativ, postat pe pagina de internet a AFIR.

- Vor fi considerate cheltuieli eligibile, mijloacele de transport compacte, frigorifice, inclusiv remorci și semiremorci specializate în scopul comercializării produselor agricole în cadrul unui lanț alimentar integrat, respectiv:
  - Autorulotele alimentare
  - Rulotele alimentare
  - Autocisterne
  - Autoizoterme
  - Cheltuielile cu orice alt mijloc de transport nu sunt considerate eligibile.
-
- Cheltuieli generate de achizițiile de mașini și utilaje agricole, echipamente, facilitati de stocare și conditionare, sisteme de irigații în exploatațile viticole
  - investiții în producerea și comercializarea produselor viticole propuse de solicitanții care figurează în Registrul Plantațiilor Viticole doar cu Autorizația de plantare/replantare sau Declarația de recoltă, respectiv nu au obținut produse viticole (vin, must și alte produse obținute prin prelucrarea strugurilor de vin), nici direct, la nivelul propriilor exploatații, nici prin terti, până la momentul depunerii cererii de finanțare. (ex facilitati și infrastructuri pentru obtinere produse vitivinicole la nivel de ferma, în condițiile fișei M 3, adică cu componenta dominantă de investiții în producție primară, iar investiția în procesare să reprezinte componentă secundară din punct de vedere valoric).

Cheltuieli generate de înființarea plantațiilor pentru struguri de masă și alte culturi perene (cu condiția ca materialul de plantare să fie certificat), cu excepția cheltuielilor eligibile în cadrul subprogramului pomicol și a celor susținute prin Pilonul I (PNS 2014-2018):

- Înființare de plantații pentru struguri de masă și alte culturi perene (ex. plantația de goji), inclusiv costurile pentru materiale de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, sisteme de protecție pentru grindină și ploaie, sisteme de irigații la nivelul exploatațiilor;
- Înlocuirea plantațiilor pentru struguri de masă și alte culturi perene (ex. plantația de goji) inclusiv costuri pentru defrișare, material de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, sisteme de protecție pentru grindină și ploaie, sisteme de irigații la nivelul exploatațiilor;
- Contribuția în natură în cazul înființării/înlocuirii plantațiilor de struguri de masă este eligibilă cu respectarea art 69 din R nr. 1303/2013.
- În cazul înființării/înlocuirii plantațiilor pentru struguri de masă se vor avea în vedere costurile standard din fișa M 3 și completarea de către solicitant a bugetului aferent plantației de struguri din cererea de finanțare.

- Cheltuieli determinate de conformarea cu standardele comunitare în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art 17 (5) și investiții determinate de conformare cu noile standarde** (prevăzute în secțiunea „Lista noilor cerințe impuse de legislația Uniunii”) în cazul modernizării exploatațiilor agricole conform art. 17 (6);
- Achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

**Cheltuielile vor fi eligibile începând cu momentul apariției de noi standarde aplicabile exploatațiilor agricole.

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului

Se verifica daca cheltuielile neeligibile din Fișa măsurii 3 sunt incluse în devizele pe obiecte și bugetul indicativ.

Costurile neeligibile sunt:

- Achiziția de clădiri;
- Construcția și modernizarea locuinței;
- Achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă;
- Cheltuielile generate de investițiile în culturi energetice din specii forestiere cu ciclu scurt de producție (inclusiv cheltuielile cu achiziționarea materialului săditor și lucrările aferente înființării acestor culturi);
- Cheltuielile cu întreținerea culturilor agricole.
- Cheltuielile cu achiziția de cap tractor,
- Cheltuielile cu spațiile ce deservește activitatea generală a exploatației agricole: birouri administrative, săli de sedințe, săli de protocol, spații de cazare etc;
- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția: costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
  - cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- cheltuieli neeligibile în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 cu modificările ulterioare și anume:
  - dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;
    - (b) achiziționarea de terenuri construite și neconstruite
    - (c) taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;

(d) în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

- cheltuielile cu investițiile în cadrul exploatațiilor pomicole sprijinite prin intermediul M 3.1a *Investiții în exploatații pomicole*
- Cheltuielile finanțate prin PNS (care sunt comune celor doua programe PNS si PNDR) solicitate de fermierii întreprinderi viticole care produc și/sau comercializează produse vinicole (inclusiv must)

Se verifică în Registrul Plantațiilor Viticole dacă solicitantul a depus Declarația de produse vinicole și/sau Declarația de stocuri produse vinicole. În caz afirmativ solicitantul este eligibil pentru realizarea acestor investiții prin PNS.

Restricția de mai sus nu se aplică solicitanților care accesează M3 pentru cheltuieli care nu sunt eligibile prin PNS 2014-2018.

Se va verifica la APIA dacă solicitanții au accesat sprijin prin *Programul National Apicol 2014-2016 (PNA) - Măsura Raționalizarea stupăritului pastoral (cf HG 1050/2013 cu completările și modificările ulterioare)*, și, în acest caz se verifică dacă a fost finalizat proiectul derulat prin PNA adică după efectuarea plății de către agenția de plăți către beneficiar. Dacă da, lista de cheltuieli decontată prin PNA va deveni neeligibilă în proiectul depus pe M3.

Restricția de mai sus nu se aplică solicitanților care accesează M3 pentru cheltuieli care nu sunt eligibile prin PNA.

3.4. Costurile generale ale proiectului (acele costuri necesare pentru pregătirea și implementarea proiectului, constând în cheltuieli pentru consultanță, proiectare, monitorizare și management, inclusiv onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, taxele pentru eliberarea certificatelor, precum și cele privind obținerea avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, prevăzute în legislația națională) direct legate de măsură, nu depășesc 10% din costul total eligibil al proiectului, respectiv 5% pentru acele proiecte care nu includ construcții?

Expertul verifică dacă, în cazul proiectelor care vizează înființarea/înlocuirea plantațiilor de struguri de masă, a fost prevăzută valoare în Anexa A5 din cererea de finanțare, linia 1 *Proiectare, analiza sol*, această valoare este inclusă în cadrul cap. 3 din Bugetul indicativ.

Expertul verifica în bugetul indicativ dacă valoarea cheltuielilor eligibile de la Cap. 3 <10% din (cheltuieli eligibile de la subcap 1.2 + subcap. 1.3 + subcap.2.+Cap.4) – în cazul în care proiectul prevede lucrări de construcții.

Expertul verifica in bugetul indicativ daca valoarea cheltuielilor eligibile de la Cap. 3 < 5% din (cheltuieli eligibile de la subcap.1.2 + subcap. 1.3 + subcap.2.+Cap.4) – in cazul in care proiectul nu prevede constructii.

Daca aceste costuri se incadreaza in procentele specificate mai sus, expertul bifează DA in caseta corespunzatoare, in caz contrar bifează NU și își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observații.

3.5. Cheltuielile diverse și neprevazute (Cap. 5.3) din Bugetul indicativ se încadrează, în cazul SF-ului întocmit pe HG907/2016, în procentul de maxim 10% din valoarea cheltuielilor prevazute la cap./ subcap.1.2, 1.3, 1.4, 2, 3.5, 3.8 și 4A din devizul general, conform legislației în vigoare, sau în cazul SF-ului întocmit pe HG 28/2008 în procentul de maxim 10% din valoarea cheltuielilor prevazute la cap./ subcap. 1.2, 1.3, 2,3.5 și 4 A din devizul general, conform legislației în vigoare ?

Expertul verifica in bugetul indicativ daca valoarea cheltuielilor diverse și neprevazute se incadreaza in procentul de 10% din totalul subcap. 1.2 +subcap.1.3+ subcap.1.4 + Cap.2 + Cap.3.5 + Cap.3.8 + Cap.4 A pentru SF-urile întocmite pe HG907/2016 .

Daca aceste costuri se incadreaza in procentul specificat mai sus, expertul bifează DA in caseta corespunzatoare, in caz contrar bifează NU și își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observații,

3.6 Actualizarea respectă procentul de max. 5% din valoarea total eligibilă?

Expertul verifica in bugetul indicativ daca valoarea actualizării se încadreaza în procentul de 5% din totalul valoare eligibilă..

Daca aceste costuri se incadreaza in procentul specificat mai sus, expertul bifează DA in caseta corespunzatoare, in caz contrar bifează NU și își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observații,

3.7 TVA-ul aferent cheltuielilor eligibile este trecut in coloana cheltuielilor eligibile?

În cazul in care solicitantul a bifat *in caseta corespunzatoare din Declarația pe propria răspundere F ca este platitor de TVA ,TVA-ul este neeligibil .*

În cazul in care solicitantul bifează în caseta corespunzatoare din Declarația pe propria răspundere F ca nu este platitor de TVA, atunci TVA-ul *aferent cheltuielilor eligibile este eligibil.*

In cazul in care solicitantul nu bifează niciuna din căsuțe, se consideră TVA-ul neeligibil.

4. Verificarea rezonabilității prețurilor

4.1. Categoria de bunuri se regaseste in Baza de Date cu prețuri de Referință?

Expertul verifică dacă bunurile cu caracteristicile prevăzute în SF și regăsite ca investiție în devizele pe obiecte sunt incluse în Baza de date cu prețuri de Referință aplicabilă PNDR 2014-2020 postată pe pagina de internet AFIR. Dacă se regăsesc, expertul bifează în caseta corespunzătoare DA.

Daca categoria de bunuri nu se regaseste in Baza de date prețuri, expertul bifează in caseta corespunzătoare NU.

4.2. Daca la pct.4.1. raspunsul este DA, sunt atasate extrasele tiparite din baza de date cu prețuri de Referință?

Daca sunt atasate extrasele tiparite din Baza de date cu prețuri de Referință, expertul bifează in caseta corespunzătoare DA, iar daca nu sunt atasate expertul bifează NU și printează din baza de date extrasele relevante.

4.3. Dacă la pct. 4.1. raspunsul este DA, prețurile utilizate pentru bunuri se incadreaza in maximul prevazut în Baza de Date cu prețuri de Referință?

Expertul verifica daca prețurile se incadreaza in maximul prevazut în Baza de Date cu prețuri de Referință pentru bunul respectiv, bifează in caseta corespunzătoare DA, suma acceptata de evaluator fiind cea din devize.

Daca prețurile nu se incadreaza in valorile maxime prevazute în Baza de Date cu prețuri de Referință pentru bunurile respective, expertul notifica solicitantul prin Fișa de solicitare de informatii suplimentare de diferenta dintre cele doua valori pentru modificarea bugetului indicativ/ devizului general cu valoarea superioară din baza de date pentru bunul/ bunurile respective, iar diferența dintre cele două valori se trece pe neeligibil.

4.4. Dacă la pct. 4.1 raspunsul este NU, solicitantul a prezentat două oferte pentru bunuri a caror valoare este mai mare de 15 000 Euro si o oferta pentru bunuri a căror valoare este mai mica sau egală cu 15 000 Euro?

Expertul verifica daca solicitantul a prezentat două oferte pentru bunuri a caror valoare este mai mare de 15 000 Euro și o oferta pentru bunuri a caror valoare este mai mica sau egală cu 15 000 Euro.

Totodată expertul va compara valorile din bugetul indicativ pentru bunurile care nu se regăsesc în baza de date, cu prețurile unor bunuri de același tip și având aceleași caracteristici tehnice, disponibile pe Internet, cu ofertele prezentate.

Daca valorile ofertelor și a celor regăsite pe internet, dacă este cazul, corespund , expertul bifează caseta corespunzatoare DA, prețurile acceptate vor fi cele din oferta pentru bunurile a caror valoare este mai mica sau egală cu 15 000 Euro, respectiv unul din prețurile incluse in cele două oferte prezentate pentru bunurile a caror valoare este mai mare de 15 000 Euro.

Daca solicitantul nu a atasat două oferte pentru bunuri a caror valoare este mai mare de 15 000 Euro, respectiv o oferta pentru bunuri a caror valoare este mai mica sau egală cu 15 000 Euro, expertul înștiințează solicitantul prin formularul Fișa de solicitare informații suplimentare pentru trimiterea ofertei/ofertelor, menționând ca daca acestea nu sunt transmise, cheltuielile devin neeligibile. După primirea ofertei/ofertelor, expertul procedeaza ca mai sus. Daca in urma solicitarii de informații suplimentare solicitantul nu furnizeaza oferta/ofertele, cheltuielile corespunzatoare devin neeligibile și expertul modifica bugetul indicativ in sensul micșorarii acestuia cu costurile corespunzatoare.

Ofertele sunt documente obligatorii care trebuie avute in vedere la stabilirea rezonabilitatii prețurilor și trebuie sa aiba cel puțin **urmatoarele caracteristici**:

- Sa fie datate, personalizate și semnate;
- Sa contina detalierea unor specificatii tehnice minimale; - Să conțină prețul de achiziție pentru bunuri/servicii. Observatie:

Prețurile prezentate in oferte la faza depunerii studiului de fezabilitate sunt orientative. Expertul verifica daca valoarea inclusa in deviz se incadreaza intre nivelul minim și maxim al ofertelor prezentate și solicitantul a justificat alegerea.

4.5 Solicitantul a prezentat două oferte pentru servicii a căror valoare este mai mare de 15 000 Euro și o ofertă pentru servicii a căror valoare este mai mica sau egală cu 15 000 Euro?

Expertul verifica daca solicitantul a prezentat două oferte pentru servicii a caror valoare este mai mare de 15 000 Euro și o oferta pentru servicii a căror valoare este mai mica sau egală cu 15 000 Euro.

Daca solicitantul nu a atasat două oferte pentru servicii a caror valoare este mai mare de 15 000 Euro, respectiv o oferta pentru servicii a caror valoare este mai mica sau egală cu 15 000 Euro, expertul înștiințează solicitantul prin formularul Fișa de solicitare informații suplimentare pentru trimiterea ofertei/ofertelor, menționând ca daca acestea nu sunt transmise, cheltuielile devin neeligibile. După primirea ofertei/ofertelor, expertul procedeaza ca mai sus. Daca in urma solicitarii de informații suplimentare solicitantul nu furnizeaza oferta/ofertele, cheltuielile corespunzatoare devin neeligibile și expertul modifica bugetul indicativ in sensul micșorarii acestuia cu costurile corespunzatoare.

4.6. Pentru lucrari, exista in studiul de fezabilitate declarația proiectantului semnată și ștampilată privind sursa de prețuri?

Expertul verifica existenta precizarilor proiectantului privind sursa de prețuri din Studiul de fezabilitate, daca declarația este semnata și ștampilată și bifează in caseta corespunzatoare DA sau NU.

Daca proiectantul nu a indicat sursa de prețuri pentru lucrari, expertul înștiințează solicitantul prin formularul Fișa de solicitare informații suplimentare pentru trimiterea declaratiei proiectantului privind sursa de prețuri, menționând ca daca aceasta nu este transmisa, cheltuielile devin neeligibile. După primirea declaratiei proiectantului privind sursa de prețuri, expertul bifează DA. Daca in urma solicitarii de informații, solicitantul nu furnizeaza declarația proiectantului privind sursa de prețuri, cheltuielile corespunzatoare devin neeligibile și expertul modifica bugetul indicativ respectiv valoarea totala eligibila proiectului, in sensul diminuarii acestuia cu costurile corespunzatoare.

În situatia în care o parte din bunuri se regăsește în baza de date iar pentru cealaltă se prezintă oferte, se bifează DA și la pct.4.1 și la pct.4.4., iar la rubrica Observații expertul va preciza acest lucru.

5. Verificarea Planului Financiar

Plan Financiar Totalizator Măsura			
	Cheltuieli eligibile	Cheltuieli neeligibile	Total proiect
0	1	2	3
	Euro	Euro	Euro
1. Ajutor public nerambursabil			
2. Cofinanțare privată, din care:			
2.1 contribuție în natura pentru investitii privind înfiintarea plantatiilor de struguri de masa			
2.2 - autofinanțare			
2.3 - împrumuturi			
3. TOTAL PROIECT			
Procent contribuție publică			
Avans solicitat			
Procent avans			

Plan Financiar Producție			
	Cheltuieli eligibile	Cheltuieli neeligibile	Total cheltuieli
0	1	2	3
	Euro	Euro	Euro
1. Ajutor public nerambursabil			
2. Cofinanțare privată, din care:			
2.1 contribuție în natura pentru investiții privind înființarea plantațiilor de struguri de masă			
2.2 - autofinanțare			
2.3 - împrumuturi			
3. TOTAL PROIECT			
Procent contribuție publică			
Avans solicitat			
Procent avans			

Plan Financiar Procesare și/sau Comercializare			
	Cheltuieli eligibile	Cheltuieli neeligibile	Total cheltuieli
0	1	2	3
	Euro	Euro	Euro
1. Ajutor public nerambursabil			
2. Cofinanțare privată, din care:			
2.1 - autofinanțare			
2.2 - împrumuturi			
3. TOTAL PROIECT			
Procent contribuție publică			
Avans solicitat			
Procent avans			

5.1 Planul financiar este corect completat și respectă gradul de intervenție publică?

Stabilirea intensității sprijinului public în funcție de dimensiunea economică se realizează luând în calcul Total SO exploatație la momentul depunerii cererii de finanțare, respectiv:

1. **în cazul modernizărilor** calculul SO se va face în baza **înregistrărilor din perioada (Campania) de depunere (înregistrare) a cererii unice de plată** pe suprafață în Registrul unic de identificare de la APIA din perioada de depunere stabilită conform legislației naționale din anul depunerii Cererii de Finanțare sau din anul anterior (în cazul în care solicitantul nu a reușit să depună la APIA cererea unică de plată pentru campania anului în curs) și/sau a ultimei înregistrări/actualizări în Registrul Exploatației de la ANSVSA/DSVSA efectuată înainte cu cel mult 30 de zile față de data depunerii cererii de finanțare, și, dacă este cazul, a **documentului solicitat de expert la APIA** pentru dovedirea înscrierii în sistem a suprafeței de teren pentru care nu s-a depus încă cerere de plată.

2. **în cazul desfășurării pentru prima dată a unei activități agricole** (solicitantul este înscris cu exploatația agricolă la APIA/ANSVSA de mai puțin de 12 luni sau nu a depus nici o cerere de plată la APIA până la data depunerii cererii de finanțare) dimensiunea economică va fi calculată în baza **suprafeței identificate în APIA** și a previziunilor, din punct de vedere a culturii și/număr de animale, din documentația tehnico-economică a proiectului, la sfârșitul primului an de monitorizare, ca urmare a realizării investițiilor propuse prin proiect (indiferent dacă solicitantul figurează cu terenuri cultivate sau necultivate/animale în posesie la momentul depunerii CF) și/sau a **documentului solicitat de expert la APIA** care certifică că solicitantul s-a înscris în sistem cu suprafața declarată în cererea de finanțare.

În acest caz (punctul 2) se încadrează și PFA-urile, IF-urile și II-urile care au preluat exploatația agricolă gestionată anterior de persoana fizică (actualul titular de PFA, II sau IF). Rata sprijinului public nerambursabil va fi de **50%** din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși 81.644,81 euro/proiect.

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu **20 puncte procentuale suplimentare**, dar rata sprijinului combinat nu poate depăși **90%** în cazul:

a) Investițiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârsta până la 40 de ani, inclusiv, la data depunerii cererii de finanțare (așa cum sunt definiți la art. 2 al R (UE) nr. 1305/2013 sau cei care s-au stabilit în cei cinci ani anteriori solicitării sprijinului, în conformitate cu anexa II a R 1305);

Pentru acordarea majorării contribuției publice, expertul verifică următoarele: dacă solicitantul se încadrează în una din următoarele categorii

Persoană fizică autorizată (PFA) înființată conform OUG nr.44/2008 cu vârsta până la 40 de ani inclusiv la data depunerii cererii de finanțare a proiectului și care deține competențele și calificările profesionale adecvate

Intreprindere individuală înființată în baza OUG nr.44/2008 al cărei titular are vârsta până la 40 de ani inclusiv la data depunerii cererii de finanțare a proiectului și deține competențele și calificările profesionale adecvate;

Întreprinderea familială (IF) înființată în baza OUG nr.44/2008 cu condiția ca tânărul fermier, solicitant al sprijinului cu vârsta până la 40 de ani inclusiv la data depunerii cererii de finanțare, cu competențele și calificările profesionale adecvate să fie reprezentantul IF desemnat prin acordul de constituire și să exercite controlul efectiv asupra exploatației prin deținerea cotei majoritare din patrimoniul de afecțiune,

Societate cu răspundere limitată cu asociat unic persoană fizică, care este și administratorul societății, (administrator unic) cu vârsta până la 40 ani inclusive la data depunerii cererii de finanțare care deține competențele și calificările profesionale adecvate.

Societate cu răspundere limitată cu mai mulți asociați, cu condiția ca tânărul fermier, solicitant al sprijinului, să exercite controlul efectiv asupra exploatației prin deținerea pachetului majoritar al părților sociale și deținerea funcției de administrator unic al societății comerciale respective și să aibe competențele și calificările profesionale adecvate.

Prin competențele și calificările profesionale adecvate se înțelege absolvirea a minimum 8 clase plus calificare în domeniul agricol/agroalimentar/veterinar/economie agrară/mecanică agricolă, după caz, în conformitate cu obiectivele vizate prin proiect demonstrată prin diploma/certificat de calificare ce atestă formarea profesională/certificat de competențe emis de un centru de evaluare și certificare a competentelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, care trebuie să fie autorizat de Autoritatea Natională pentru Calificări care conferă un nivel minim de calificare în domeniu agricol/agroalimentar/veterinar/mecanică agricolă. Verificarea se va face cu doc. 11.1 sau 11.2 sau 11.3 sau 11.4.

Din punct de vedere al vârstei, se încadrează în definiția tanarului fermier șef de exploatație, inclusiv tanarul fermier care depune o cerere de finanțare cu o zi înainte de împlinirea vârstei de 41 de ani.

b) Operațiunilor sprijinite în cadrul PEI;

Această majorare a intensității sprijinului nerambursabil se va aplica doar în cazul solicitanților care aplică pe sM 16.1. proiecte ce vizează investiții similare M 3, și nu solicitanților pe măsura 3.

c) Investițiilor legate de operațiunile prevăzute la art. 28 (Agromediu) și art. 29 (Agricultura ecologică) din R(UE) nr. 1305/2013;

În cazul agriculturii ecologice (art 29) obținerea unei intensități suplimentare cu 20 puncte procentuale pentru valoarea eligibilă a proiectului este posibilă **doar dacă:**

- **întreaga exploatație a beneficiarului este ecologică (în conversie sau certificată)** în cazul în care investiția deservește/ poate fi utilizată/ formează un flux cu activele întregii exploatații (ex: achiziționarea de utilaje agricole, acestea putând fi folosite în orice unitate de producție care vizează cultura vegetală și face parte din exploatația solicitantului) sau,

- parcelele/suprafețele vizate de investiție sunt **în conversie sau certificate**, în cazul în care investiția este utilizată în desfășurarea unei activități independente de restul activităților din exploatare (ex: solicitantul deține o exploatare zootehnică și propune investiții pentru o unitate de producție vegetală, sau deține o exploatare vegetală, cultură mare și propune prin proiect realizarea unei sere. În aceste situații, investițiile realizate se pot utiliza doar pentru obiectivul propus prin proiect neputând fi utilizate la celelalte unități de producție).

Verificarea se face în baza doc. Verificarea se face în baza doc. **17.1 FIȘA DE ÎNREGISTRARE CA PRODUCĂTOR ȘI/SAU PROCESATOR ÎN AGRICULTURĂ ECOLOGICĂ, ELIBERATA DE DAJ, ÎNȘOȚITĂ DE CONTRACTUL ÎNCHEIAT CU UN ORGANISM DE INSPECȚIE ȘI CERTIFICARE (în cazul investițiilor noi sau în cazul modernizării exploatareilor care obțin după implementarea proiectului, un produs ecologic) sau 17.2 Certificat de conformitate a produselor agroalimentare ecologice** emis de un organism de inspecție și certificare, conform prevederilor OUG 34/2000 privind produsele agroalimentare ecologice cu completările și modificările ulterioare pentru aprobarea regulilor privind organizarea sistemului de inspecție și certificare în agricultura ecologică (**pentru modernizări în vederea obținerii unui produs existent**). Pentru solicitanții care aplică pentru unul din pachetele destinate agriculturii ecologice din M11, expertul va face și verificările în IACS.

În cazul în care solicitantul prezintă doar **17.1 FIȘA DE ÎNREGISTRARE CA PRODUCĂTOR, însoțită de Contractul încheiat cu un organism de inspecție și certificare**, iar proiectul prevede și investiții în procesare și/sau comercializare, creșterea cu 20 puncte procentuale a contribuției publice se va aplica pentru întregul proiect (adică toate componentele, atât cea de producție primară ecologică cât și cea de procesare/comercializare produs agroalimentar ecologic) cu condiția ca la finalizarea investiției (ultima cerere de plată) solicitantul să demonstreze obținerea produsului primar ecologic (dovedit prin certificatul de conformitate pentru producția primară) și să prezinte **Fisa de înregistrare ca procesator în agricultură ecologică, eliberată de DAJ, însoțită de contractul încheiat cu un organism de inspecție și certificare**.

În cazul art 28 (Agromediu), intensitatea suplimentară se acordă, în urma verificărilor în registrul APIA, **după cum urmează:**

1. Pentru investițiile adresate terenurilor arabile cu condiția ca suprafața aflată sub angajament să reprezinte mai mult de 50% din terenul arabil aparținând exploatareii agricole.

Intensitatea mărită se acordă pentru utilajele și echipamentele specifice lucrărilor de arat, grăpat, discuit, semănat/însămânțat, tocat resturi vegetale, încorporat resturi vegetale în sol, numai în cazul în care peste 50% din terenul arabil deținut în cadrul fermei se află sub un angajament în derulare în cazul următoarelor pachete promovate prin Măsura 10 – Agromediu și climă (AGM): Pachetul 4 – culturi verzi, Pachetul 7 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru găscă cu gât roșu (*Branta ruficollis*), suprafețe pe care se realizează lucrări de tehnologie a culturilor;

Intensitatea mărită se acordă pentru facilități necesare depozitării și compostării gunoierului de grajd numai în cazul în care peste 50% din terenul arabil deținut în cadrul fermei se află sub un angajament

în derulare în cazul Pachetului 4 – culturi verzi, Pachetului 5 – adaptarea la efectele schimbărilor climatice și Pachetului 7 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâsca cu gât roșu (*Branta ruficollis*).

d) Pentru investițiile adresate pajiștilor cu condiția ca suprafața aflată sub angajament să reprezinte mai mult de 50% din suprafața de pajiști aparținând fermei.

Intensitatea suplimentară se acordă doar pentru contravaloarea următoarelor:

- utilajelor folosite pentru cosit, strâns, balotat și transportat fânul și a altor asemenea investiții utilizate în cazul pajiștilor care fac obiectul sprijinului acordat prin Pachetul 1 – pajiști cu înaltă valoare naturală (HNV) fără Pachetul 2 – practici agricole tradiționale,
- utilajelor ușoare (utilaje cu lama scurtă, greutate redusă și viteză mică de deplasare) folosite pentru cosit, strâns, balotat și transportat fânul și a altor asemenea investiții utilizate în cazul pajiștilor care fac obiectul sprijinului acordat prin varianta 2.2 – utilaje ușoare pe pajiști permanente utilizate ca fânețe din pachetul 2 – practici agricole tradiționale, varianta 3.1.2 –utilaje ușoare pe pajiști importante pentru *Crex crex* din sub-pachetul 3.1 – *Crex crex*, varianta 3.2.2 –utilaje ușoare pe pajiști importante pentru *Lanius minor* și *Falco vespertinus* din sub-pachetul 3.2 - *Lanius minor* și *Falco vespertinus*, varianta 6.2 - utilaje ușoare pe pajiști importante pentru fluturi (*Maculinea* sp.) din pachetul 6 – pajiști importante pentru fluturi (*Maculinea* sp.);
- platformele pentru depozitarea și/sau compostarea gunoierului de grajd dejectiilor de origine animală și utilajele/echipamentele de transport și de împrăștiere a gunoierului de grajd/ dejectiilor de origine animală – în cazul pachetelor 1, 3.1, 3.2 și 6;

e) Pentru investițiile ce deservește animalele care fac obiectul angajamentelor pachetului nr. 8 (rase locale în pericol de abandon) – contravaloarea investiției în cauză se obține înmulțind procentul pe care îl detine nucleul de rase locale în pericol de abandon în total efective de animale, cu total valoare eligibilă a proiectului. Intensitatea mărită se acordă doar pentru această contravaloare.

Ex. dacă rasele în pericol de abandon reprezintă 10% din total efective (exprimate în UVM), se aplică acest procent la valoarea totală eligibilă, și se acordă 20 puncte procentuale suplimentare la intensitate sprijin doar pentru această cota de 10% din valoarea totală eligibilă.

În situația de mai sus, fie că sunt îndeplinite cumulativ cele două condiții (investiții legate de operațiuni de agromediu și agricultură ecologică) sau este îndeplinită doar una dintre condiții, majorarea intensității se va face doar cu 20 puncte procentuale suplimentare .

d) Investițiilor în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la art. 32 R(UE) nr. 1305/2013; intensitatea sprijinului se va majora cu 20 puncte procentuale dacă amplasarea investiției și, acolo unde este cazul, peste 50% din terenurile agricole ale exploatației agricole se află în una din localitățile în dreptul cărora există mențiunea ANC ZM , ANC SEMN, ANC-SPEC, în Anexa 3 la Ghidul Solicitantului. În cazul solicitanților care vizează prin proiect achiziția de mașini și utilaje agricole, trebuie ca peste 50% din terenurile agricole ale exploatației să se regăsească în una din localitățile în dreptul cărora există mențiunea ANC ZM , ANC SEMN, ANC-SPEC, în Anexa 3 la Ghidul Solicitantului.

f) Investițiilor colective realizate de formele asociative ale fermierilor (cooperative, grupuri de producători sau parteneriate sprijinite prin intermediul M16/parteneriatelor constituite în conformitate cu art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2013);

Investițiile colective sunt investiții realizate de către cooperative sau grupuri de producători legate de asigurarea cooperării între producători, prin promovarea unor investiții în facilități comune, mai eficiente și profitabile, cum sunt: echipamente, infrastructură și altele. Aceste investiții vor deservi interesele membrilor cooperativelor și grupurilor de producători. Prin cooperative se înțeleg solicitanții cooperativele agricole și societățile cooperative agricole.

a. Operațiunilor sprijinite în cadrul PEI;

Atenție! Această majorare a intensității sprijinului nerambursabil se va aplica doar în cazul solicitanților care aplică pe M 16.1. proiecte ce vizează investiții similare M 3, **și nu solicitanților pe măsura 3.**

b. Investițiilor legate de operațiunile prevăzute la art. 28 (Agromediu) și art. 29 (Agricultura ecologică) din R(UE) nr. 1305/2013;

În cazul agriculturii ecologice (art 29) obținerea unei intensități suplimentare cu 20% pentru valoarea eligibilă a proiectului este posibilă **doar dacă:**

- întreaga exploatare a beneficiarului este ecologică (în conversie sau certificată), în cazul în care investiția deservește/ poate fi utilizată/formează un flux cu activele întregii exploatare (ex: achiziționarea de utilaje agricole, acestea putând fi folosite în orice unitate de producție a exploatare agricole care vizează cultura vegetală și face parte din exploatarea solicitantului) sau,
- parcelele vizate de investiție sunt **în conversie sau certificate**, în cazul în care investiția este utilizată în desfășurarea unei activități independente de restul activităților din exploatare (ex: solicitantul deține o exploatare zootehnică și propune investiții pentru o unitate de producție vegetală, sau deține o exploatare vegetală, cultură mare și propune prin proiect realizarea unei sere. În aceste situații investițiile realizate se pot utiliza doar pentru obiectivul propus prin proiect neputând fi utilizate la celelalte unități de producție).

Verificarea se face în baza doc. **17.1 FIȘA DE ÎNREGISTRARE CA PRODUCĂTOR ȘI/SAU PROCESATOR ÎN AGRICULTURĂ ECOLOGICĂ, ELIBERATA DE DAJ, ÎNSOȚITĂ DE CONTRACTUL ÎNCHEIAT CU UN ORGANISM DE INSPECȚIE ȘI CERTIFICARE (în cazul investițiilor noi sau în cazul modernizării exploatareilor care obțin după implementarea proiectului, un produs ecologic) sau 17.2 Certificat de conformitate a produselor agroalimentare ecologice** emis de un organism de inspecție și certificare, conform prevederilor OUG 34/2000 privind produsele agroalimentare ecologice cu completările și modificările ulterioare pentru aprobarea regulilor privind organizarea sistemului de inspecție și certificare în agricultura ecologică (**pentru modernizări în vederea obținerii unui produs existent**).

Pentru solicitanții care aplică pentru unul din pachetele destinate agriculturii ecologice din M11, expertul va face și verificările în IACS.

În cazul în care solicitantul prezintă doar **17.1 FIȘA DE ÎNREGISTRARE CA PRODUCĂTOR, însoțită de Contractul încheiat cu un organism de inspecție și certificare**, iar proiectul prevede și investiții în procesare și/sau comercializare, creșterea cu 20 puncte procentuale a contribuției publice se va aplica pentru întregul proiect (adică toate componentele, atât cea de producție primară ecologică cât și cea de procesare/comercializare produs agroalimentar ecologic) cu condiția ca la finalizarea investiției (ultima cerere de plată) solicitantul să demonstreze obținerea produsului primar ecologic (dovedit prin certificatul de conformitate pentru producția primară) și să prezinte **Fisa de înregistrare ca procesator în agricultură ecologică, eliberată de DAJ, însoțită de contractul încheiat cu un organism de inspecție și certificare.**

În cazul art 28 (Agromediu), se acorda în urma verificărilor în registrul APIA, **după cum urmează:**

1. Pentru investițiile adresate terenurilor arabile cu condiția ca suprafața aflată sub angajament să reprezinte mai mult de 50% din terenul arabil aparținând exploatației agricole. Intensitatea mărită se acordă pentru utilajele și echipamentele specifice lucrărilor de arat, grăpat, discuit, semănat/însămânțat, tocat resturi vegetale, încorporat resturi vegetale în sol, numai în cazul în care peste 50% din terenul arabil deținut în cadrul fermei se află sub un angajament în derulare în cazul următoarelor pachete promovate prin Măsura 10 – Agromediu și climă (AGM): Pachetul 4 – culturi verzi, Pachetul 7 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gășca cu gât roșu (*Branta ruficollis*), suprafețe pe care se realizează lucrări de tehnologie a culturilor;

Intensitatea mărită se acordă pentru facilități necesare depozitării și compostării gunoiului de grajd numai în cazul în care peste 50% din terenul arabil deținut în cadrul fermei se află sub un angajament în derulare în cazul Pachetului 4 – culturi verzi, Pachetului 5 – adaptarea la efectele schimbărilor climatice și Pachetului 7 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gășca cu gât roșu (*Branta ruficollis*).

2. Pentru investițiile adresate pajiștilor cu condiția ca suprafața aflată sub angajament să reprezinte mai mult de 50% din suprafața de pajiști aparținând fermei.

Intensitatea suplimentară se acordă doar pentru contravaloarea următoarelor:

- utilajelor folosite pentru cosit, strâns, balotat și transportat fânul și a altor asemenea investiții utilizate în cazul pajiștilor care fac obiectul sprijinului acordat prin Pachetul 1 – pajiști cu înaltă valoare naturală (HNV) fără Pachetul 2 – practici agricole tradiționale,
- utilajelor ușoare (utilaje cu lama scurtă, greutate redusă și viteză mică de deplasare) folosite pentru cosit, strâns, balotat și transportat fânul și a altor asemenea investiții utilizate în cazul pajiștilor care fac obiectul sprijinului acordat prin varianta 2.2 – utilaje ușoare pe pajiști permanente utilizate ca fânețe din pachetul 2 – practici agricole tradiționale, varianta 3.1.2 – utilaje ușoare pe pajiști importante pentru *Crex crex* din sub-pachetul 3.1 – *Crex crex*, varianta 3.2.2 – utilaje ușoare pe pajiști importante pentru *Lanius minor* și *Falco vespertinus* din sub-pachetul 3.2 - *Lanius minor* și *Falco vespertinus*, varianta 6.2 - utilaje ușoare pe pajiști

importante pentru fluturi (Maculinea sp.) din pachetul 6 – pajiști importante pentru fluturi (Maculinea sp.);

- platformele pentru depozitarea și/sau compostarea gunoierii de grajd și utilajele/echipamentele de transport și de împrăștiere a gunoierii de grajd/dejecțiilor de origine animală – în cazul pachetelor 1, 3.1, 3.2 și 6;

3. Pentru investițiile ce deservește animalele care fac obiectul angajamentelor pachetului nr. 8 (rase locale în pericol de abandon) – contravaloarea investiției în cauză se obține înmulțind procentul pe care îl detine nucleul de rase locale în pericol de abandon în total efective de animale, cu total valoare eligibilă a proiectului. Intensitatea mărită se acordă doar pentru această contravaloare.

Ex. dacă rasele în pericol de abandon reprezintă 10% din total efective (exprimate în UVM, se aplică acest procent la valoarea totală eligibilă, și se acordă 20% procentuale suplimentare la intensitate sprijin doar pentru această cota de 10%.

Atentie! În situația de mai sus, fie că sunt îndeplinite cumulativ cele două condiții (investiții legate de operațiuni de agromediu și agricultură ecologică) sau este îndeplinită doar una dintre condiții, majorarea intensității se va face doar cu 20%.

d) Investițiilor în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la art. 32 R(UE) nr. 1305/2013; intensitatea sprijinului se va majora cu 20 puncte procentuale dacă amplasarea investiției și, acolo unde este cazul, peste 50% din terenurile agricole ale membrilor cooperativei/Grupului de producători se regăsesc în aceste zone. În cazul solicitanților care vizează prin proiect achiziția de mașini și utilaje agricole, trebuie ca peste 50% din agricole ale membrilor cooperativei/Grupului de producători să se regăsească în una din localitățile în dreptul cărora există mențiunea ANC ZM , ANC SEMN, ANC-SPEC, în Anexa 3 la Ghidul Solicitantului.

În cazul tuturor proiectelor care includ activități de procesare sau marketing la nivelul fermei, rata sprijinului aplicabilă întregului proiect este cea specifică M3 conform Anexei II la R. 1305/2013 cu condiția ca investiția să vizeze propriile produse agricole. Această prevedere se aplică și cooperativei agricole și GP care realizează astfel de investiții pentru membrii săi fermieri iar investiția este amplasată în cadrul exploatației unuia/unora dintre membri.

Dovedirea faptului că investiția vizată de forma asociativă este amplasată în cadrul exploatației unuia/unora dintre membri se va realiza prin prezentarea documentului încheiat între forma asociativă și respectivul membru care conferă formei asociative drept real-principal asupra imobilului ce face obiectul investiției.

În cazul proiectelor care includ activități de procesare sau marketing la nivelul fermei, rata sprijinului aplicabilă întregului proiect este cea specifică M3 conform Anexei II la R. 1305/2013 cu condiția ca investiția să vizeze propriile produse agricole. Această prevedere se aplică și cooperativei agricole și GP care realizează astfel de investiții pentru membrii săi fermieri iar investiția este amplasată în cadrul exploatației unuia/unora dintre membri.

În cazul plantațiilor de struguri de masă, pentru întreaga valoare eligibilă a proiectului se vor respecta plafoanele maxime și intensitățile sprijinului mai sus menționate. Contribuția

privată a beneficiarului poate fi reprezentată parțial sau în totalitate, în funcție de intensitatea sprijinului și totalul valorii eligibile a investiției, de contribuția în natură. Aceasta reprezintă suma costurilor aferente înființării plantației realizate în regie proprie, care vor fi evaluate, pe baza costurilor standard furnizate de către ICDVV Valea Călugărească și detaliate în fișa M 3, ca anexa la secțiunea "Sume și rate de sprijin".

5.2 Proiectul se încadrează în plafonul maxim al sprijinului public nerambursabil?

Expertul verifica în Planul financiar, rândul „Ajutor public nerambursabil”, coloana 1, dacă cheltuielile eligibile corespund cu plafonul maxim precizat la punctul 5.1 și sunt în conformitate cu condițiile precizate.

Dacă valoarea eligibilă a proiectului se încadrează în plafonul maxim al sprijinului public nerambursabil, expertul bifează în caseta corespunzătoare DA.

În cazul investițiilor care vizează și procesare și/sau comercializare, se va completa **Planul Financiar Procesare și/sau Comercializare**, cu respectarea procentului aferent, precum și Planul Financiar Totalizator, verificând încadrarea valorii eligibile totale a proiectului în plafonul maxim prevăzut în cadrul tipului I, II sau III în care se încadrează cererea de finanțare.

În cazul proiectelor care vizează și investiții de Agromediu (conform celor precizate mai sus) se completează și **Plan Financiar Agromediu**.

Dacă valoarea eligibilă a proiectului depășește plafonul maxim al sprijinului public nerambursabil, expertul bifează în caseta corespunzătoare NU și își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observații.

5.3 Avansul solicitat se încadrează într-un cuantum de până la 50% din ajutorul public nerambursabil?

Expertul verifica dacă avansul cerut de către solicitant reprezintă cel mult 50% din ajutorul public pentru investiții. Dacă da, expertul înscrie valoarea în Planul financiar și bifează caseta DA. În caz contrar, expertul completează cu valoarea corectă, modificată a avansului, bifează caseta NU și înștiințează solicitantul asupra modificărilor, prin formularul Fișa de solicitare informații suplimentare.

În cazul în care potențialul beneficiar nu a solicitat avans, expertul bifează caseta Nu este cazul.

6. Verificarea condițiilor artificiale

I. Secțiunea A – Indicatori de avertizare

Expertul care realizează evaluarea Cererii de Finanțare va completa inițial „**secțiunea A Indicatori de avertizare**”.

Pct. 1 - Există utilități, spații de producție/ procesare/ depozitare, aferente proiectului analizat, folosite în comun cu alte entități juridice ?

Se verifică informația în partea scrisă a Studiului de Fezabilitate și în documentele care atestă dreptul de proprietate/folosință depuse la dosarul cererii de finanțare. De asemenea dacă se consideră necesar se va realiza o verificare la fața locului unde se urmărește identificarea unor astfel de situații.

Dacă se constată astfel de indicii acestea vor fi prezentate detaliat în rubrica „observații” (în cazul elementelor constatate pe teren se atașează și fotografiile relevante care vor fi atașate dosarului administrativ) și se pune bifă în coloana „DA”. Dacă nu se identifică o astfel de situație se pune bifă în coloana „NU”.

Pct. 2 - Există legături între vânzătorul/ arendatorul/ locatorul clădirii/terenului destinat realizării proiectului sau al terenurilor/efectivelor de animale/infrastructurii de producție luate în considerare pentru calcularea SO-ului și solicitant ?

Se verifică în actele de proprietate/folosință ale terenului/clădirii destinat/destinată implementării proiectului. Se urmărește identificarea situației în care terenul/clădirea a/au fost achiziționat/achiziționată/ achiziționate de la o entitate juridică care are **același tip de activitate*** cu solicitantul sau de la o persoană fizică asociat/administrator într-o societate care are **același tip de activitate*** cu solicitantul.

Dacă se identifică astfel de indicii acestea sunt prezentate detaliat în rubrica „observații” și se pune bifă în coloana „DA”. Dacă nu se identifică o astfel de situație se pune bifă în coloana „NU”.

Pct.3 - Activitatea propusă prin proiect este dependentă de activitatea unui terț (persoana juridică) și/sau crează avantaje unui terț (persoană juridică)?

Se verifică dacă activitatea proiectului este independentă din punct de vedere operațional și economic față de activitatea altor societăți și/sau dacă solicitantul crează prin investiția finanțată prin FEADR, un avantaj pentru o altă societate în ceea ce privește activitatea acesteia prin analiza previziunilor financiare și elementelor precizate în Studiul de Fezabilitate. Dacă se consideră necesar, se va realiza verificare la fața locului unde se va urmări verificarea existenței unor astfel de situații, realizându-se și fotografiile relevante, care vor fi atasate la dosarul administrativ.

Dacă pe parcursul verificărilor documentară și/sau pe teren rezultă indicii din care rezultă că se regăsește unul din aceste două cazuri, acestea sunt prezentate detaliat în rubrica „observații” și se pune bifă în coloana „DA”. Dacă nu se identifică o astfel de situație se pune bifă în coloana „NU”.

*„același tip de activitate” reprezintă acea situație în care două sau mai multe entități economice desfășoară activități autorizate identificate prin aceeași clasă CAEN (nivel 4 cifre) și realizează produse/servicii/lucrări similare

În situația în care solicitantul precizează în Studiu de Fezabilitate faptul că a preluat **peste 50%** din terenul aferent exploatației agricole la care se referă solicitarea de fonduri, de la un singur

terț (persoana juridică sau nu), acest fapt se va menționa la rubrica Observații, cu solicitarea verificării în implementare a unei eventuale existențe de condiții artificiale.

În cazul în care există minim o bifă pe coloana „DA” în „Secțiunea A” se va trece la completarea „Secțiunii B” verificându-se dacă proiectul se încadrează în una dintre premisele de creare condiții artificiale sau în situația în care expertul evaluator descoperă indicii care conduc la suspiciunea existenței de condiții artificiale, altele decât cele enumerate în secțiunea A și pe care le detaliază la rubrica observații.

II. Secțiunea B – Încadrarea într-o situație de creare de Condiții artificiale.

Premisa 1 - Crearea unei entități juridice noi (solicitant de fonduri) de catre asociati/actionari majoritari, administrator/i, ai altor entități economice cu acelasi tip de activitate ca cel propus a fi finanțabil prin proiect.

Se urmărește identificarea unor elemente care pot conduce la concluzia că, o entitate juridică existentă (**care intră sub incidența restricțiilor de eligibilitate**) /asociatii/acționarii /administratorii ai acesteia a/au creat o altă societate prin care accesează fondurile FEADR eludând astfel criteriile restrictive

Restricțiile de eligibilitate sub incidența cărora poate intra o entitate juridică existentă sunt :

- Aceasta nu se încadrează în categoria solicitanților eligibili pentru finanțare așa cum sunt ei desemnați în Ghidul Solicitantului.
- Profitul mediu anual al acesteia (ca medie a ultimilor trei ani fiscali) depășește de 4 ori valoarea sprijinului solicitat.
- Aceasta este înregistrat în Registrul debitorilor AFIR (pâna la contractare acesta trebuie să achite debitul catre AFIR).

III. Concluzii finale

Solicitantul a creat condiții artificiale necesare pentru a beneficia de plăți (sprijin) și a obține astfel un avantaj care contravine obiectivelor măsurii?

În situația în care se constată încadrarea proiectului verificat în premisa de creare condiții artificiale, se va descrie în mod detaliat modul în care au fost create condiții artificiale pentru îndeplinirea criteriului de eligibilitate sau de selecție, se va bifa căsuța DA iar cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă. În caz contrar se va bifa căsuța NU.

7. Verificarea încadrării proiectului în sectoarele prioritare și Domeniile de Intervenție

7.1 Proiectul se încadrează în

- Sector vegetal
- Sector animal
- Zonă montană
- Fermă de familie

Expertul verifica daca solicitantul s-a încadrat corect in una din categoriile de mai sus, astfel:

Încadrarea cererii de finanțare în sectoarele vegetal sau zootehnic se va face în funcție de obiectivul principal al proiectului.

Pentru fermele mixte, această încadrare se realizează în funcție de componența majoritar valorică a investiției din Bugetul indicativ al cererii de finanțare.

Clarificări referitoare la încadrarea cererii de finanțare în sectorul zootehnic:

Exploatațiile agricole cu profil zootehnic și mixte care vizează investiții necesare obținerii nutrețurilor/furajelor utilizate în hrănirea propriilor animale de fermă se încadrează în anvelopa financiară destinată sectorul animal (zootehnic). În cazul fermelor mixte care vizează investiții necesare obținerii nutrețurilor/furajelor utilizate în hrănirea propriilor animale de fermă, se va verifica dacă suprafața agricolă vizată de proiect (peste 50% din suprafață) este destinată asigurării hranei animalelor din cadrul exploatației agricole.

Încadrarea cererii de finanțare în *zona montană* se va face dacă amplasarea investiției și, acolo unde este cazul, peste 50% din terenurile agricole ale exploatației agricole (membrilor formelor asociative deserviți de investiție, după caz) se află în una din localitățile în dreptul cărora există mențiunea ANC ZM în Anexa 3 la Ghidul Solicitantului.

Încadrarea cererii de finanțare în sectorul *Fermă de familie* se va face dacă solicitantul este întreprindere familială sau o persoană juridică ai cărei asociați sunt exclusiv membri ai aceleiași familii și administrează o exploatație cu dimensiunea economică cuprinsă între 4.000 – 100.000 SO. Prin membrii aceleiași familii se înțelege soțul/soția și rudele până la gradul III inclusiv.

În cazul în care solicitantul și-a încadrat proiectul într-o altă componentă decât cea rezultată în urma analizei expertului, proiectul este declarat neconform și expertul bifează căsuța DA.

7.2 Proiectul se încadrează în Domeniul de Intervenție:

Domeniile principale

- 2A
- 5D

Încadrarea cererii de finanțare se va face pe cele două domenii de intervenție 2A, respectiv 5D, după cum urmează:

- Proiectele ce vizează atât sectorul vegetal cât și cele care vizează sectorul zootehnic și nu sunt încadrate în DI 5D, se încadrează pe Domeniul de Intervenție 2A;

- Proiectele ce vizează sectorul zootehnic și vizează investiții privind depozitarea și aplicarea gunoiului de grajd și a nămolului de epurare, facilități de biogaz, utilaje folosite în agricultura pentru reducerea amprentei GES, precum și tehnologii/echipamente care contribuie la susținerea unei economii cu un nivel scăzut de carbon se încadrează pe DI 5D.

Exemple de investiții pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră din agricultură.

- instalații de producere nutrețuri, echipamente de uscare (cereale, plante aromatice etc.), echipamente în fermele de animale (evacuare dejectii, instalații de hranire etc.), reabilitarea rețelelor și bransamentelor în ferme etc. (*reducerea consumului de apă și energie electrică și implicit a GES*)
- modernizarea parcului de mașini agricole prin achiziționarea de utilaje performante și eficiente/computerizate și multifuncționale, cu consumuri reduse de combustibil (*reducerea consumului de produse petroliere și implicit a GES*)
- investiții pentru depozitarea îngrășamintelor chimice, fertilizantilor (azot) și achiziționarea de utilaje pentru imprastierea acestora (*rationalizarea și eficientizarea utilizării azotului*)
- achiziționarea de instalații automate (centrale termice) pentru producerea energiei termice și pentru apa caldă menajeră utilizată în procesul de producție (în fermă sau pentru procesare) (*reducerea consumului termic și implicit a GES*)
- investiții în reabilitarea termică a adaposturilor și a altor clădiri auxiliare din fermă (*îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor*)
- investiții pentru producerea și utilizarea energiei electrice din surse regenerabile: biogaz, energia eoliană, hidroenergia, etc. (*reducerea utilizării surselor de energie convențională și implicit a GES*)
- investiții în construcții precum platforme pentru depozitarea gunoiului de grajd și în bazine de colectarea purinului achiziții de echipamente, utilaje necesare asigurării unui management durabil al gunoiului de grajd/dejecțiilor animale care să asigure protecția apelor împotriva poluării cu nitrați etc. (*îmbunătățirea gestionării surselor de poluare și reducerea GES*)
- achiziționarea de echipamente moderne pentru aplicarea gunoiului de grajd/dejecțiilor de origine animală și a nămolului de epurare (*îmbunătățirea gestionării surselor de poluare și reducerea GES*)

Exemple de investiții pentru reducerea emisiilor de amoniac în agricultura

- investiții în reabilitarea și modernizarea adaposturilor de animale în vederea respectării standardelor sanitare veterinare și de bună stare a animalelor în ceea ce privește
- volumul de aer, temperatura, umiditatea, evacuarea dejecțiilor etc. (*îmbunătățirea indicilor de confort în adaposturi și reducerea emisiilor de amoniac*)
- achiziționarea de sisteme computerizate pentru conducerea proceselor de producție în adaposturile de animale (*economisirea apei și energiei electrice și reducerea emisiilor de amoniac*)

- investiții în platforme pentru depozitarea gunoierului de grajd și în bazine de colectarea purinului (*îmbunătățirea gestionării surselor de poluare și reducerea emisiilor de amoniac*).

Verificarea Domeniilor secundare

- **2A** (toate proiectele care au DI principal 5 D vor contribui secundar la DI2A)
- **3A** (se contribuie secundar la acest DI prin stimularea unei mai bune integrări a producătorilor agricoli pe piață și la nivelul lanțurilor alimentare integrate, precum și prin stimularea asocierii acestora și accesarea sprijinului pentru investiții colective în interesul membrilor)
- **5A** (se contribuie secundar la acest DI prin investițiile în echipamentele/sistemele de irigații, inclusiv facilități de depozitare a apei, realizate la nivelul fermelor)
- **5B** (proiectul contribuie secundar prin îmbunătățirea eficienței energetice la nivelul fermei, inclusiv la nivelul unitatii procesatoare realizate în cadrul fermei)
- **5C** (se contribuie secundar la acest DI prin producerea și utilizarea în scop propriu a energiei regenerabile la nivelul fermelor și unităților procesatoare)

8. Verificarea Indicatorilor de Monitorizare

Se verifică dacă indicatorii din cererea de finanțare sunt corecți, în caz contrar se completează tabelul cu informația corectă.

- 1. Se completează codul de înregistrare al beneficiarului în Registrul Fermierului la APIA;**
- 2. Se completează codul CAEN pentru investiția vizată prin proiect;**
- 3. Se bifează o singură categorie;**
- 4. Se bifează tipul de zonă;**
- 5. Se bifează o singură categorie;**
- 6. Se completează numărul exploatațiilor sprijinite prin proiect; în cazul investițiilor colective realizate de formele asociative ale fermierilor (cooperative/grupuri de producători) se va menționa nr. de exploatații care fac parte din formele asociative implicate/sprijinite în proiect;**
- 7. Se bifează o singură categorie;**
- 8. Se completează suprafața exploatațiilor agricole sprijinite (Ha);**
- 9. Se completează suprafața vizată de investiții pentru sisteme de irigații (Ha);**
- 10. Se bifează o singură categorie;**
- 11. Se bifează o singură categorie;**
- 12. Se bifează o singură categorie;**
- 13. Beneficiarii ale căror tipuri de investiții NU vizează creșterea animalelor, vor complete fiecare subcategorie cu valoarea „0”; beneficiarii ale căror tipuri de investiții vizează creșterea animalelor, vor complete valorile pe care le dețin, în dreptul subcategoriilor**

corespunzătoare (ex. Bovine, ovine, caprine etc), iar restul subcategoriilor vor fi completate cu „0”

DECIZIA REFERITOARE LA ELIGIBILITATEA PROIECTULUI

Dacă toate criteriile de eligibilitate aplicate proiectului au fost îndeplinite și nu au fost create condiții artificiale, proiectul este eligibil.

Se detaliaza pentru fiecare criteriu de eligibilitate care nu a fost îndeplinit, motivul neeligibilității, dacă este cazul, motivul reducerii valorii eligibile, a valorii publice sau a intensității sprijinului, dacă este cazul)

Dacă proiectul este neeligibil în urma verificării integrale a eligibilitatii, NU se mai continuă evaluarea criteriilor de selecție.

Dacă proiectul este NECONFORM, ca urmare a încadrării gresite într-o altă componentă financiară evaluarea se continuă cu scorarea criteriilor de selecție.